

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110270

157

Spisek

i s

velikiga Katehisma

v'

prašhanjih ino odgovorih.

Vela nesvesan 8 Kr. S. D.
svesan v' lédernat rob 11. Kr. S. D.

S' pregnadlivim perpušhenjam kralovike zesarške svetlosti,
ino s'
dovolenjam duhovnih naprejpostavljenih.

V' G r a d z u,

se najdejo per vseh bukvovésih, ino natisnjene s'
Tanzerovimi pismenzami.

1 8 4 4.

110270

Muss nicht die eine W
aus der die W
ist in der W

110270

z 422/1952

U v o d.

Pr. Kaj se pravi Katehitem?

Odg. Katehitem se pravi podvuzhenje v' keršhansko - katolshkimu navuku; tako se tudi imenujejo sploh bukve, v' katerih je ta navuk sapopaden.

Pr. V' koliko postavah bo keršhansko - katolshki navuk v' tému Katehismu naprejneshen?

Odg. Keršhansko katolshki navuk bo v' tému Katehismu v' petih postavah ino v' enimu perstavku naprejneshen?

Pr. Katére so te pet postave?

Odg. Te pet postave so:

1. Véra.
2. Vupanje.
3. Lubésen.
4. Sveti Sakramenti.
5. Keršhanska praviza.

Perstavik govori od zhvetérikh poslédnih rezhi.

I. P o s t a v a.

Od vére.

I. R a s d é l i k.

Kaj katolshka véra je.

Pr. Kaj se pravi kerfhanfko-katolshko vérovati?

Odg. Kerfhanfko-katolshko vérovati se pravi, vse sa refnizo dershati, kar je Bog rasodél, ino kar zirkva vervati naprejpostavi.

Pr. Ali k' svelizhanju ni sadofti, de katolshki kristjan le v' ferzi vérje, kar je Bog rasodél?

Odg. K' svelizhanju ni sadofti, de katolshki kristjan le v' ferzi verje, kar je Bog rasodél; on more tudi:

1. svojo véro v' djanji kasati,
2. kar v' ferzi verje, kadar je potrebno, s' vultami ozhitno sposnati

Pr. Sakaj moremo vérovati, kar je Bog rasodél?

Odg. Mi moremo vérovati, kar je Bog rasodél, kér je Bog vezhna refniza ino nekonzhna modroft, katéra ne more ne golufati, ne golufana biti.

Pr. Je li véra vsakimu zhloveku, katéri hozhe svelizhan biti, potrebna?

Odg. Véra je vsakimu zhlovéku, kateri hozhe svelizhan biti, potrebna; sakaj bres vére je nemogozhe, Bogu se dopasti.

Pr. Kar more vsak zhlovek, kadar k' pameti pride, potrebno vediti ino vérovati, de bo svelizhan?

Ogd. Vsak zhlovek, kadar k' pameti pride, more, de bo svelizhan, potrebno véditi ino vérovati:

1. De je en Bog.
2. De je Bog pravizhen sodnik, katéri dobro plazha ino hudo shtrajfa.
3. De so tri boshje pershone eniga bitja ino ene nature, Ozha, Sin, ino sveti Duh.
4. De je druga boshja pershona zhlovek postala, de bi nas skos smert na krishi odreshila, ino vezhno svelizhala.

Pr. Katére resnize imá vsak katolshki kristjan sraven sgornih poglavitnih navukov ker-shansko-katolshke vére shté véditi ino vérovati?

Ogd. Vsak katolshki kristjan imá sraven sgornih poglavitnih navukov ker-shansko-katolshke vére shté véditi ino vérovati:

1. De je zhloveshka dusha nevmerjozha.
2. De je gnada boshja k' svelizhanju potrebna, ino de zhlovek bres gnade niz saflushenja vrédniga sa vezhno shivljenje storiti ne more.

Pr. Kaj je vsakimu katolshkimu kristjanu sapovedano véditi?

Ogd. Vsakimu katolshkimu kristjanu je sapovedano véditi:

1. Apostolshko véro.
2. Gospodovo molitvo.
3. Deset sapovedi boshjih ino pet zirk-vénih sapovedi.

4. Sedem svetih Sakramentov.

5. Kerfhanfko pravizo.

Pr. Kde je to, kar katolfhki kristjan vérovati more, posebno sapopadeno?

Odg. Kaj katolfhki kristjan vérovati more, je posebno v' apostolfki véri sapopadeno.

Pr. Kako se moli apostolfka véra?

Odg. Apostolfka véra se tako moli:

Jes vérujem na Boga Ozheta, vfigamogozhniga stvarnika nebéf ino semle. Ino na Jesufa Kristufa, fina njegoviga ediniga, Gospoda nashiga. Katéri je spozhet od svetiga Duha, rojen is Marie divize. Je terpel pod Ponziam Pilatusham, krishan bil, vmerl, ino v' grob poloshen. Dol je fhel pred pekel, na tretji dan od smerti vstal. Gor je fhel v' nebéfa, sedí na desnizi Boga, Ozhéta vfigamogozhniga. Od ondot bo prifhel sodit shive ino mertve. Jes vérujem na svetiga Duha. Sveto katolfhko zirkvo, gmajno svetnikov. Odpufhanje grehov. Vftajenje mesa. Ino vezhno shivlenje. Amen.

Pr. Keliko rasdélkov ima apostolfka véra?

Odg. Apostolfka véra imá dvanajst rasdélkov.

II. Rasdélík.

Od dvanajst rasdélkov vére.

§. 1. *Od perviga rasdélka vére.*

Jas vérujem na Boga Ozheta, vsigamogozhniga stvarnika nebéf ino semle.

a. *Od Boga.*

Pr. Je vezh kakor en Bog.

Odg. Le en sam Bog je.

Pr. Kaj je Bog?

Odg. Bog je sam od sebe naj popolnomejsho bitje?

Pr. Je vezh boshjih perfhon?

Odg. Boshje perfhone so tri.

Pr. Kako se imenujejo tri boshje perfhone?

Odg. Perva boshja perfhona se imenuje Ozha, druga Sin, tretja sveti Duh.

Pr. Kako se imenujejo tri boshje perfhone vkup?

Odg. Tri boshje perfhone vkup se imenujejo presveta Trojiza.

Pr. Skos kaj sposna katolskhki kristjan presveto Trojizo?

Odg. Katolskhki kristjan sposna presveto Trojizo skos snamenje svetiga krisha, kér on per prekrishanji vsako teh tréh boshjih perfhon imenuje.

Pr. Kaj katolskhki kristjan she vezh sposna skos snamenje svetiga krisha?

Odg. Katolskhki kristjan she tudi sposna skos

snamenje svetiga krisha, de naš je Jesus Kristuf, kadar je na krishi vmerl, skos svojo smert odreshil.

Pr. Kako se stori krish?

Odg. Krish se stori s' desnoj rokoj, kér se s' njoj zhelo, vušta ino perfi sasnamivajo, ino se rezhe: V' iméni Boga † Ozheta, ino † Sina, ino † svetiga Duha. Amen.

b. Od Stvarjenja.

Pr. Kdo je vse stvaril?

Odg. Bóg je stvaril nebo ino semlo, ino vse, kar je.

Pr. Kaj se pravi beséda stvariti?

Odg. Beséda stvariti se pravi, is nizhesa kaj storiti.

Pr. Katére so naj imenitnejše stvari boshje?

Odg. Naj imenitnejše stvari boshje so angeli ino zhlovek.

Pr. Kaj so angeli?

Odg. Angeli so zhisti duhi, katéri imajo sastopnost ino voljo, telépa pa nimajo.

Pr. Sakaj je Bog angele stvaril?

Odg. Bog je angele stvaril, de bi njega zhastili, lubili ino molili, njemu flushili, ino ludi varovali.

Pr. Kako je Bog angele stvaril?

Odg. Bog je angele v' svoji gnadi ino s' velikimi popolnostimi stvaril.

Pr. So tudi vsi angeli v' gnadi boshji ostali?

Odg. Veliko angelov je gnado boshjo fkos gréh prevsetnosti sgubilo.

Pr. Kako je Bog prevsetne angele fhtrajfal?

Odg. Bog je prevsetne angele, katéri se hudizhi imenujejo, na vékoma savergel, ino v' pekel pahnil.

Pr. Katére so sa angeli naj imenitnejfhe stvari boshje?

Odg. Zhlovek je sa angeli naj imenitnejfha stvar boshja.

Pr. Is zhéfa je zhlovek?

Odg. Zhlovek je is teléfa ino is nevmerjózbe dufhe, katéra je po podobi boshji stvarjena.

Pr. Sakaj je Bog zhloveka stvaril?

Odg. Bog je zhloveka stvaril, de bi njega fposnal, zhastil, lubil, molil, njemu flushil, pokoren ino svelizhan bil.

Pr. Je zhlovek Bogu pokoren ostal?

Odg. She prvi zhlovek Adam je bil s' svojoj shenoj Evoj Bogu nepokoren.

Pr. Kako je prvi zhlovek nepokoren bil?

Odg. Prvi zhlovek je v' paradishi fad eniga drevéfa jedel, katériga je Bog njemu prepovédal, ino fkos to grefhil.

Pr. Je ta gréh famo prvimu zhlovéku fhkodil?

Odg. Ta gréh ní famo prvimu zhlovéku fhkodil, ampak tudi nam, katéri smo od njega rojeni; on nam je zhafno ino vezhno smert, ino fhe vezh drugih nadlóg na teléfi ino na dufhi prinefel.

Pr. Je tudi zhlovek, kakor prevsétni angeli, od Boga na vekoma savershen bil?

Odg. Zhlovek ní bil, kakor prevsetni angeli, od Boga na vékoma savershen.

Pr. Kaj je Bog k' odreshénju savolo gréha saversheniga zhloveka oblubil?

Odg. Bog je k' odreshénju savolo gréha saversheniga zhloveka oblubil Odresheníka pošlati, katéri se tudi Mesíaf imenuje.

§. 2. *Od drugiga rasdélka vére.*

Ino na Jesufa Kristufa, Sina njegoviga ediniga, Gospoda našhiga.

Pr. Kdo je Jesuf Kristuf?

Odg. Jesuf Kristuf je:

1. Edinorojen Sin Boga Ozhéta.
2. Bog ino zhlovek vkup.
3. Našh gospod, sapovedník ino vuzheník.

Pr. Kaj se pravi Jesuf?

Odg. Jesuf se pravi teliko kakor Svelizhar.

Pr. Sakaj je Jesuf Svelizhar imenovan?

Odg. Jesuf je Svelizhar imenovan, kér nam je škos njega svelizhanje došhlo, kér naš je on od dolga ino šhtrajšinge gréha, od vezhne smerti, odréshil.

Pr. Kako šhe je Jesuf imenovan?

Odg. Jesuf je tudi imenovan Kristuf, kar se teliko pravi, kakor masan.

Pr. Sakaj je Jesuf Kristuf edinorojen šin boshji imenovan?

Odg. Jesuf Kristuf je edinorojen šin boshji

imenovan, kér je on sam od svojiga nebeshkiga Ozhéta od vékoma rojen.

Pr. Kako je Jesus Kristus Bog ino zhlovek vkup?

Odg. Jesus Kristus je Bog ino zhlovek vkup, kér je on Bog od vékoma, ino kér je on zhlovek v' zhasi postal.

Pr. Sakaj je Jesus Kristus nash Gospod imenovan?

Odg. Jesus Kristus je nash Gospod imenovan, kér je on Bog ino nash odreshnik.

Pr. Sakaj je sin boshji zhlovek postal?

Odg. Sin boshji je zhlovek postal, de bi nashkos svojo smert nakrishi odreshil ino svelizhal.

§. 3. *Od trétjiga rasdélka vére.*

Katéri je spozhét od svetiga Duha, rojen is Marie divize.

Pr. Ali imá Jesus Ozhéta?

Odg. Jesus imá kakor Bog nebeshkiga Ozhéta, kakor zhlovek nima Ozhéta.

Pr. Ali ni bil Joshef Ozha Jesusa Kristusa?

Odg. Joshef je bil le rednik Jesusa Kristusa.

Pr. Ali imá Jesus mater?

Odg. Jesus kakor Bog nima matere, kakor zhlovek imá Mario, presveto divizo, sa svojo mater.

Pr. Sakaj je Maria mati boshja imenovana?

Odg. Maria je mati boshja imenovana, kér je ona Jesusa Kristusa, katéri je Bog ino zhlovek vkup, rodila.

Pr. Od koga je Maria Jesufa spozhela?

Odg. Maria je Jesufa od svetiga Duha spozhela.

Pr. Kde je Maria Jesufa rodila?

Odg. Maria je Jesufa v' Betlehemu v' eni shtali rodila.

§. 4. *Od zhetertiga rasedelka vére.*

Je terpel pod Ponziam Pilatusham, krishan bil, vmerl, ino v' grob poloshen.

Pr. Je Jesus samogel terpéti?

Odg. Jesus je kakor zhlovek, ne pa kakor Bog terpéti samogel.

Pr. Je Jesus tudi resnizhni terpél?

Odg. Jesus je resnizhno, ino lizer na dushi ino na teléfi terpel.

Pr. Kaj je Jesus na svoji dushi terpel?

Odg. Jesus je na svoji dushi veliko bridkost ino shalost terpel.

Pr. Kaj je Jesus na svojim teléfi terpél?

Odg. Jesus je na svojim teléfi veliko rév ino nadlog, veliko shlakov ino ran terpél on je gajshlan ino s' ternjam kronan bil.

Pr. Kaj je Jesus s'he vezh terpel?

Odg. Jesus je terpel veliko sanizhovanja, saqramovanja, preklinjanja, kriviga obdolsjenja, ino vezh drugih kriviz.

Pr. Kde je Jesus Kristus krishan bil, ino vmerl?

Odg. Jesus Kristus je na gôri Kalvarji, bliso mésta Jerusalema, krishan bil, ino na krishi vmerl.

§. 5. *Od peti: a rasdelka vére.*

Dol je shel pred pekel, na tretji dén od smerti vstal.

Pr. Je Jesus Kristuf s' teléfam ino s' dušhoj pred pekel shel?

Odg. Le dušba Jesufa Kristufa je pred pekel shla.

Pr. Kaj se saštopi pod besédoj pekel?

Odg. Pod besédoj pekel se saštopijo tisti skrivni kraji, v' katérib so dušhe mertvih hranjene, katére niso nebeshkiga svelizhanja dofégle.

Pr. Je vezh takih skrivnih krajov, katéri se pekel imenujejo?

Odg. Takih skrivnih krajov, katéri se pekel imenujejo, je vezh; tako se imenuje:

1. Ino s' tém pravim iménam kraj, kdé prekléti vezhno terpíjo.
2. Kraj, kdé dušhe zhašne shtrajsinge sa svoje v' shivlenji ne spokorjene grébe terpíjo; ta kraj se imenuje vize.
3. Sadnizh kraj, v' katérimu so bile dušhe brumnih mertvih hranjenje, kdé so v' svelizhanskim vupanji svojiga odrešhenja mirno ino bres terplenja zhašale, dokler je Jesus k' njim dol prišel; ta kraj se imenuje predpekel.

Pr. Kda je Jesus po svoji smerti spét od mertvih vstal?

Odg. Jesus je na tretji dan, ino fizer is svoje lastne mozhi, nevmerjozh ino zhaštitliv, kakor premagavez smerti ino hudizha od mertvih vstal.

Pr. Sakaj je Jesus Kristuf od mertvih vstal?

Odg. Jesus Kristuf je od mertvih vstal.

1. De bi pismo ino svojo lastno prerokovanje ispolnil.
2. De bi svetu nepremagljivo svishanje od refnize svojiga navuka ino od svojiga boshjiga poslanja dal.
3. De bi našho vupanje poterdil, ino nam prihodno vstajenje sarefnil.

§. 6. *Od sheftiga rasdélka vére.*

Gor je shel v' nebésa, sedí na desnízi Boga, Ozhéta vfigamogozhniga.

Pr. Kdá je Jesus v' nebésa shel?

Odg. Jesus je na fhtirdeséti dan po svojim gorvstajenju v' nebésa shel.

Pr. Kaj se pravi: Jesus sedí na desnízi Boga, Ozhéta vfigamogozhniga?

Odg. Jesus sedí na desnízi boshji, se teliko pravi, kakor: Jesus je v' stanovitnim poséstvu naj vikšhe oblasti ino zhasti zhres vse na nebi ino na semli.

§. 7. *Od sedmiga rasdélka vére.*

Od ondot bo prishel, sodit shive ino mertve.

Pr. Ali bo Jesus spét prishel?

Odg. Jesuf bo na sodni dan is nebéf spét prifhel.

Pr. Sakaj bo Jesuf na sodni dan spét prifhel?

Odg. Jesuf bo na sodni dan spét prifhel, vse ludi, shive ino mertve, soditi.

Pr. Kako bo Jesuf na sodni dan ludi sodil?

Odg. Jesuf bo ludi po tém, kar so dobriga ali hudiga storili, sodil; on bo pravizhne s' vezhnim shivlénjam v' nebélah plazhal, ino gresnike v' pekli vezhno shtrajfal.

§. 8. *Od osmiga rasdélka vére.*

Jes vérujem na svetiga Duha.

Pr. Katéra boshja pershona je sveti Duh?

Odg. Sveti Duh je tretja boshja pershona: on je pravi Bog.

Pr. Kde naf sveti Duh posvezhuje?

Odg. Sveti Duh naf posvezhuje:

1. V' svetimu kerstu.
2. V' Sakramentu svete pokore.
3. Kelikorkrat mi druge svete Sakramente vrédno prejmemo.

Pr. Kako naf sveti Duh posvezhuje?

Odg. Sveti Duh naf posvezhuje, kér skos notervlivanje posvezhujozhe gnade naf k' otrokam boshjim stori, ali posvezhujozho gnado v' naf pomnoshi?

Pr. Kaj sveti Duh s'he vezh skos svojo gnado v' naf stori?

Odg. On rasvétí našho sastopnost: on vuzhí ino naš nagne, po volji boshji ravnati: on nam dodéli svoje dare.

Pr. Katéri so dari svetiga Duha?

Odg. Dari svetiga Duha so našlédni: 1. Dar modrósti, 2. Sastopnosti, 3. Svetovanja, 4. Mozhi, 5. Védnosti, 6. Poboshnosti, 7. Straha boshjiga.

§ 9 *Od devétiga rasdélka vére.*

Sveto katolfsko zirkvo, gmajno svetnikov.

a. *Od zirkve.*

Pr. Kaj je sveta katolfska zirkva?

Odg. Sveta katolfska zirkva je vidno sbiralishe vséh pravovérnih kristjanov pod vidnim poglavarjam, Rimskim papesham, katéri enake navuke sposnajo, ino enake Sakramente vshivajo.

Pr. Je tudi en neviden poglavar zirkve?

Odg. Tudi je en neviden poglavar zirkve, Jesus Kristuf.

Pr. Je vezh kakor ena prava zirkva?

Odg. Prava zirkva je le ena, svun katére ni svelizhanja vupati.

Pr. Katére so snamenja prave zirkve?

Odg. Snamenja prave zirkve so té fhtiri: 1. de je edina, 2. sveta, 3. gmajn ali katolfska, ino 4. apofolfska.

Pr. Kako se imenuje prava zirkva?

Odg. Prava zirkva se tudi imenuje rimfka, sato kër zirkva v' Rimi je glava vséh drugih zirkev, ino fredifhe zirkvéne edinofli.

b. *Od gmajne fvetnikov.*

Pr. Kako imajo véрни kristjani gmajno med feboj?

Odg. Véрни kristjani imajo gmajno med feboj, kakor vudi teléfa.

Pr. V' zhému obfioji gmajna fvetnikov?

Odg. Gmajna fvetnikov obfiojí v' tému, de vfi vudi zirkve délesh imajo na duhovnih fhazih.

Pr. Katéri fo vudi zirkve, katéri med feboj gmajno imajo?

Odg. Vudi zirkve, katéri med feboj gmajno imajo, fo:

1. Véрни na semli.

2. Svétniki v' nebéfah, ino

3. Dufhe mertvih, katére fo v' vizah.

Pr. Kakfhno gmajno imajo vudi zirkve med feboj?

Odg. Vudi zirkve imajo gmajno med feboj, de njih molitva ino saflushenje njihovih dobrih dél eden drugimu pomagajo.

§. 10. *Od defetiga rafdélka vére.*

Odfufhanje gréhov.

Pr. Kaj naf vuzbí ta rafdélik vére?

Odg. Ta rafdélik vére naf vuzbí, dé je Kristuf fvoji zirkvi oblaf dal gréhe odfufhati

Pr. Kdo imá v' pravi zirkvi oblast, grehe odpufhati?

Odg. V' pravi zirkvi imajo fhkofi ino meshniki oblast, gréhe odpufhati.

Pr. Kdé bodo gréhe odpufheni.

Odg. Gréhi bodo v' Sakramentu kersta ino v' Sakramentu pokore odpufheni?

§. 11. *Od ednajstiga rasedelka vére.*

Vstajenje mesa.

Pr. Kaj se sastopi pod vstajenjam mesa?

Odg. Pod vstajenjam mesa se sastopi, de bo Bog na soden dan mertve obudil, ino de bodo ljudje s' svojim mesam, to je, s' ravno tistimi telési, katere so v' shivlenji iméli, od mertvih vstali.

§. 12. *Od dvanajstiga rasedelka vére.*

Ino vezhno shivljenje. Amen.

Pr. Kaj vérjemo ino sposnamo mi s' besédami dvanajstiga rasedelka vére?

Odg. S' besédami dvanajstiga rasedelka vére mi vérjemo ino sposnamo vezhno, nepreminozho svelizhanje, katero bo shelje svetnikov ino isvolenih popolnoma ispolnilo.

Pr. Kaj poterdimo mi s' besédoj: Amen.

Odg. S' besédoj: Amen, mi poterdimo, de nad sapopadkami apostolske vére ne dvojimo, ampak vse sa resnízo dershímo, kar je v' njej sapopadeno?

Druga postava.

Od vupanja,

I. Rasdélík.

Kaj keršhansko vupanje je.

Pr. Kaj se pravi keršhansko vupati?

Odg. Keršhansko vupati se pravi, od Boga savupljivo perzhakati, kar je on nam oblubil.

Pr. Kaj vupamo mi od Boga?

Odg. Mi vupamo od Boga vezhno shivljenje, to je, vezhno svelizhanje, ino pomozhi, tisto dosézhi.

Pr. Sakaj mi vupamo?

Odg. Mi vupamo, kér je Bog vsigamogozhen, v'ispolnjenju svojih oblub svést, neskonzhno dobrotliv ino mílostiv, on tedaj samore ino hozhe ispolniti, kar je oblubil.

Pr. Skos kaj se keršhansko vupanje budí?

Odg. Keršhansko vupanje se sosebno skos molitvo budí.

II. R a s d é l i k.

Od molitve.

§. 1. *Od molitve sploh.*

Pr. V' zbému obstoji molitva?

Odg. Molitva obstoji v' povsdigovanji duha k' Bogu.

Pr. Sakaj mi molimo?

Odg. Mi molimo, de Boga, kakor naj vikhiga Gospoda, po dolshnosti zhaštimo, ino njega sa prijéte dobrote sahvalimo, ino tudi sa to profimo, kar nam je sa naprej potreba.

Pr. Sakaj she vezh mi molimo?

Odg. Mi she tudi molimo sa odpušhanje grehov, de bi v' gmajn ino v' posébnih, v' lastnih ino v' blishniga potrebah od Boga pomozh sprofili.

Pr. Ali smo mi dolshni moliti?

Odg. Mi smo dolshni moliti; sakaj molitva je ena naj imenitnéjshih dolshnosti nafhe vére.

Pr. Kdé je vse, sa kar mi moliti imamo, sapopadeno?

Odg. Vse sa kar mi moliti imamo, je v' Ozhe nafhim, to je, v' Gospodovi molitvi, sapopadeno.

§. 2. *Od Gospodove molitve posébej.*

Pr. Kdo naf je moliti vuzhil?

Odg. Kristuf, nafh Gospod, naf je moliti vuzhil?

Pr. Skos kaj naf je Kristuf moliti vuzhil?

Odg. Kristuf naf je vuzhil moliti skos Ozha nafh, katéri se tudi Gospodova molitva imenuje.

Pr. Kako se moli Ozha nash?

Odg. Ozha nash se tako moli:

Ozha nash, katéri si v' nebésah. Posve-
zhenó bodi tvojo imé. Pridi k' nam
tvojo kralestvo. Isidi se tvoja vola, kakor
v' nebésah, tako na semli. Daj nam dnes
nash vsakdanji kruh. Ino odpusti nam
nashé dolge, kakor tudi mi odpustimo
nashim dolshnikam. Ino nash ne vpelaj
v' skušnjavo. Temuzh odreshi nash od
slega Amen.

Pr. Is zhéfa obítoji Gospodova molitva?

Odg. Gospodova molitva obítoji is eniga
predgovora, ino sedem prošenj.

a. Od predgovora.

Pr. Katéri je predgovor?

Odg. Predgovor je: Ozha nash, katéri si v'
nebésah.

Pr. K' kómu mi klizhemo s' témi besédami
predgovora?

Odg. S' témi besédami predgovora mi kli-
zhemo k' Bogu, katéri je nash Ozha.

Pr. Sakaj mi Boga imenujemo Ozhéta?

Odg. Mi imenujemo Boga Ozhéta, ker je on
zhloveka po svoji podobi stvaril, ino sa
njega kakor Ozha sferbí.

Pr. Sakaj mi Boga imenujemo nashiga Ozhéta?

Odg. Mi imenujemo Boga nashiga Ozhéta,
ker je on nash vse skos svetiga Duha v'
svetimu kerstu k' svojim otrokam, k' svo-
jim érbizham, ino ravenérbizham Jesusa
Kristusa, ino k' bratom med seboj storil.

Pr. Sakaj mi pravimo: Katéri fi v' nebésah?

Odg. Mi pravimo: Katéri fi v' nebésah; sato, kér Bog, ako ravno je on povfod prizhujozh, vunder tosebnó v' nebésih prebiva, kdé se on svojim isvolenim od oblizhja do oblizhja kashe, ino vshivati daja.

b. Od pervih tréh proshenj Gospodove molitve.

Pr. Katéra je prva proshnja?

Odg. Prva proshnja je: Posvezhenó bodi tvojo imé.

Pr. Sakaj mi naj poprej profimo, de bi boshjo imé posvezhenó bilo?

Odg. Mi profimo naj poprej, de bi boshjo imé posvezhenó bilo; kér mi vsélej ino pred' vsém sa to profiti moremo, kar boshjo zhaft sadéne, ino potler s'he lé sa to, kar je nam ali blishnimu potreba.

Pr. Kaj mi profimo v' prvi proshnji Ozha našha?

Odg. V' prvi proshnji Ozha našha mi profimo:

1. De bi Bog od vseh ludi na semli s'posnan bil, ino de bi njegovo presveto imé povfod s'posnano ino hvaljeno bilo.
2. De bi gréshniki k' Bogu preobernjeni, ino k' pokori obudjeni bili.
3. De bi njegovo presveto imé nikdar, ne skos kezerío ino krivo véro, ne skos preklinjanje Boga ino nekeršhanško shivljenje neposvezhenó ne bilo.

Pr. Katéra je druga proshnja?

Odg. Druga proshnja je: Pridi k' nam tvojo kralestvo.

Pr. Kaj mi prošimo v' drugi prošnji?

Odg. Mi prošimo v' drugi prošnji:

1. De bi Bog svojo zirkvo ino kraljéstvo svoje gnade rasfhiril ino vterdil; kraljéstvo hudizha ino gréha pa rasdjál.
2. De bi on véro, vupanje ino lubésen v' nas vlil, ino té zhednosti v' nas pomnoshil.
3. Sadnizh, de bi on nam po tém shivlenji nebésa dodeliti hotel.

Pr. Katéra je tretja prošnja?

Odg. Tretja prošnja je: Isidi se tvoja vola, kakor v' nebésah, tako na semli.

Pr. Kaj mi prošimo v' tretji prošnji?

Odg. Mi prošimo v' tretji prošnji:

1. De bi nam Bog gnado dodélil, njegovo boshjo volo v' vsakim pergodénju na semli tako svesto ino radovolno spolniti, kakor njo angeli ino svetniki v' nebésih ispolnijo.
2. De bi Bog vse odverníl, kar ispolne nje njegove boshje vole sadershi.

c. Od shtirik sadnih proshenj Gospodove molitve.

Pr. Katéra je zheterta prošnja?

Odg. Zheterta prošnja je: Daj nam dnef nash vsakdanji kruh.

Pr. Kaj mi prošimo v' zheterti prošnji?

Odg. V' zheterti prošnji mi prošimo:

1. De bi nam Bog vse dal, kar nam je sa ohranjenje nashiga teléfniga ino dubovniga shivlenja potrebno.

2. De bi Bog dragoto ino lakoto, ino tudi gréh, sa katériga volo dostokrat take shtrajfinge pridejo, od nas dobrotlivo odverniti hotel.

Pr. Katéra je peta prošnja?

Odg. Peta prošnja je: Odpušti nam našhe dolge, kakor tudi mi odpuštimo našim dolshnikam.

Pr. Kaj mi profimo v' péti prošnji?

Odg. V' peti prošnji mi profimo, be bi nam Bog našhe grehe odpustil, kakor mi tistim is serza odpuštimo, katéri so nas rassbalili.

Pr. Katéra je shesta prošnja?

Odg. Shesta prošnja je: Ino nas ne vpelaj v' skufhnjavo.

Pr. Kaj mi profimo v' shesti prošnji?

Odg. Mi profimo v' shesti prošnji, de bi nam Bog ob zhasi skufhnjave svoje pomozhi ne odtégnil, ino ne perpuštil, de bi mi skufhnjavi podlégli.

Pr. Od koga bomo mi sosebno skufhani?

Odg. Mi bomo solebno skufhani, od sveta, od našhiga mesa, to je, od našhib hudih slasti ino shelj, ino od hudizha.

Pr. Bodo tudi brumni ino pravizhni od Boga skufhani?

Odg. Tudi brumni ino pravizhni bodo od Boga skufhani, kader Bog njih zhednost skufha:

1. Skos bolésni.

2. Skos siromashtvo ino druge nadloge.

Pr. Katéra je sedma prošnja?

Odg. Sedma prošnja je: Temuzh odréshil naš od slega.

Pr. Kaj mi prošimo v' sedmi prošnji?

Odg. V' sedmi prošnji mi prošimo:

1. De bi naš Bog od slega dušhe, to je, od gréha odréshil, ino pred zhašnoj ino vezhnoj shtrajfingoj gréha obvarval.
2. De bi naš Bog tudi od teléfniga slega odréshil, zhe tisto ní k' našimu svelizhanju.
3. De bi nam Bog gnado dodélil, vse nadloge, katére nam pošhle, s' poterpeshlivostjo ino stanovitnostjo terpéti.

Pr. Kaj se pravi beséda Amen?

Odg. Amen, judovska beséda, se teliko pravi kakor: sgodi se, ali, bo se sgodilo.

§. 3. *Od angelskiga zhešhenja.*

Pr. Katéro molitvo katolshki kristjani vezhidél s' ozhanasham molijo?

Odg. Katolshki kristjani molijo vézhidél s' ozhanasham angelsko zhešhenje.

Pr. Kaj je angelsko zhešhenje?

Odg. Angelsko zhešhenje je molitva, s' katéroj mi sveto divizo Mario, mater boshjo, pred všémi angeli ino svetniki zhaštimo, ino na pomozh klizhemo.

Pr. Kako se moli angelsko zhešhenje?

Odg. Angelsko zhešhenje se tako moli: Zhešhena si Maria, gnade polna, Gospod je s' teboj. Ti si shegnana med shenami, ino shegnan je sad tvojiga teléfa, Jesus Sveta Maria, mati boshja, prošisa naš greshnike, sdaj ino na našho smertno vuro. Amen

Pr. Sakaj mi rezhemo: sveta Maria, mati boshja?

Odg. Mi rezhemo: Sveta Maria, mati boshja, ker je sveta diviza Maria Jesufa Kristufa rodila, katéri je resnizhno Bog.

Pr. Ob katerim zhasu zhashti katolshka zirkva mater boshjo poséбно s' angelskim zhefhenjam?

Odg. Katolshka zirkva zhashti mater boshjo s' angelskim zhefhenjam poséбно, kadar se sjutraj, ob poldné, ino v' vezhér k' molitvi svoni.

Pr. Zhéfa se imamo pri temu svonenju spomniti?

Odg. Pri tému svonenju se imamo poséбно hvaleshno spomniti, de je boshji Sin sa nal zhlovek postal.

III. P o s t a v a.

O d l u b e s n i.

I. R a s d é l i k.

Kaj kershanjska lubésen je.

Pr. Kaj se pravi kershanjsko lubiti?

Odg. Kershanjsko lubiti se pravi, Boga kakor naj vikshi dobroto savolo njega samiga, ino blishniga savolo Boga lubiti, savolo Boga vse radovolno storiti, kar je nam sapovédal.

Pr. Moremo mi Boga tudi fhe is drugiga vsroka, kakor savolo njega samiga lubiti?

Odg. Mi moremo Boga tudi sato lubiti, ker je on proti nam neisrezheno dobrotliv.

Pr. Kako mi moremo Boga lubiti?

Odg. Mi moremo Boga lubiti zhres vse, is zeliga nashiga serza, is zele nashhe dufhe, is zele nashhe paméti, ino is vseh nashbih mozhi.

Pr. Kaj se pravi Boga zhres vse lubiti?

Odg. Boga zhres vse lubiti se pravi, Boga všém stvarém naprejpostaviti, ino bolj shtimati, kakor vse, kar nam samore prijétno ino dopadljivo biti

Pr. Kdo je pod besédoj blishen sastoplen?

Odg. Pod besédoj blishen je vsak zhlovek, prijatelj, ino neprijatelj, sastoplen.

Pr. Kaj se pravi blishniga lubiti?

Odg. Blishniga lubiti se pravi, blishnimu dobro hotéti, njemu storiti, kar je njemu prijetno ino hasljivo, vse opustiti, kar je njemu neprijétno ino shkodljivo.

Pr. Je kershanfska lubésen potrebna?

Odg. Kershanfska lubesen je tako potrebna, de zhlovek, katéri je per svoji pameti, bres lubesni ne more vezhniga shivlénja dosézhi.

Pr. Kako se fkashe lubésen proti Bogu ino blishnimu?

Odg. Lubésen proti Bogu ino blishnimu se fkashe fkos dershanje desét sapovedi.

// II. R a s d é l i k.

Od desét boshjih sapovedi sploh.

Pr. Katére so desét boshje sapovedi?

Odg. Po njih lastnimu sapopadku so desét boshje sapovedi té:

1. Véruj na eniga samiga Boga.
2. Ne imenuj iména Gospoda tvojiga Boga po nevrédnim.
3. Posvezhuj prasnik.
4. Poshtuj tvojiga ozhéta ino tvojo mater, de bosh dolgo shivel, ino de tebi dobro pojde na semli.
5. Ne vbijaj.
6. Ne stori nezhistosti.
7. Ne kradi.
8. Ne govori krive prizhe soper tvojiga blishniga.
9. Ne poshelji tvojiga blishniga shene.
10. Ne poshelji tvojiga blishniga blaga.

Pr. Komu je Bog dal desét sapovedi?

Odg. Bog je dal desét sapovedi Mojsefu na gori Sinai sa Israelfko ludstvo, kader je po is-hodu is Egiptovske deshele v' pufhavi bilo.

Pr. Samore vsak zhlovek desét boshjih sapovedi dershati?

Odg. Vsak zhlovek samore desét boshjih sapovedi dershati, kér Bog njemu k' temu svojo gnado dá.

Pr. Kaj sapopadejo desét boshje sapovedi?

Odg. Perve tri sapovedi sapopadejo dolshnosti proti Bogu, drugih sedem pa dolshnosti proti blishnimu.

Pr. Kdé se sapopadik desét boshjih sapovedi v' kratkim vkup najde?

Odg. Sapopadik defét boshjih sapovedi se v' kratkim vkup najde v' dvéma sapovédama lubésni.

Pr. Katéra je perva sapoved lubésni?

Odg. Perva sapoved lubésni je: Lubi Gospoda tvojiga Boga is zeliga tvojiga serza, is zele tvoje dushe, is zele tvoje pameti, ino is vséh tvojih mozhi.

Pr. Katéra je druga sapoved lubésni?

Odg. Druga sapoved lubésni je: Lubi tvojiga blishniga kakor fam sebe.

Pr. Kako je Kristuf sapoved lubesni blishniga rasloshil?

Odg. Kristuf je sapoved lubésni blishniga s' temi besédami rasloshil: Storite ludém vse, kar vi hozhete, de bi vam storili; sakaj to je, kar postava ino preroki vuzhijo.

Pr. Kaj je od vsake boshje sapovedi sapomniti?

Odg. Od vsake boshje sapovedi je sapomniti, de je v' vsaki sapovedi nekaj sapovedano, ino tudi nekaj prepovedano.

III. R a s d é l i k.

§. 1. *Od tréh pervih sapovedi, katere dolshnosti proti Bogu sapopadejo.*

Pr. Kaj je skos perva sapoved sapovédano?

Odg. Skos perva sapoved je sapovédano, de imamo na eniga Boga vérovati, njega moliti, na njega vupati, ino njega lubiti.

Pr. Kaj je skos perva sapoved prepovédano?

Odg. Skos pervo sapoved je prepovedano: nevéra, malikovanje, krivovérsto, ganovanje, prasna véra, zopernia, fovrashenje Boga, obvupanje, nesavupanje, ali tudi prevsetno savupanje na boshjo milost.

Pr. Ali ní soper pervo sapoved, angele ino svetnike zhaštiti, ino na pomozh klizati?

Odg. Ní soper pervo sapoved, ampak dobro ino hassivo je, angele ino svetnike zhaštiti, ino na pomozh klizati.

Pr. Sakaj katolfski kristjani angele na pomozh klizhejo?

Odg. Katolfski kristjani klizhejo angele na pomozh, kér so ludém sa varhe postavljeni; kér oni ludi lubijo, sa njih svelizhanje skerbiyo, sa nje profijo, ino kér Boga védnó glédajo, tudi molitvo ludi pred njega nosijo.

Pr. Sakaj katolfski kristjani tudi svetnike na pomozh klizhejo?

Odg. Katolfski kristjani klizhejo tudi svetnike na pomozh, ne kakor de bi samogli is svoje lastne mozhi pomagati, ampak sa to, kér so prijateli boshji, ino kér sa ludi per Bogu profijo.

Pr. Ali vshitek podob ali pildov v' katolfski zirkvi ní soper pervo sapoved boshjo, katéra prepové, podobe délati?

Odg. Vshitek podob ali pildov v' katolfski zirkvi ní soper pervo sapoved boshjo, sakaj ta le prepove, podobe délati, de bi nje molili.

Pr. Sakaj ino kako katolfski kristjani zhaštijo pilde?

Odg. Katolíhki kristjani zhaštijo pilde, sato, kér tisti kar zhaštivredniga, kakor eno boshjo pershono, ali mater boshjo, ali angela, ali svetnika pred ozhi postavijo. Zhašt se ne daja podobi, temuzh tému, kar je v' podobi pred ozhi postavleno.

Pr. Kaj je v' drugi sapovedi prepovédano?

Odg. V' drugi sapovedi je prepovédano, boshjimu iménu nezhašt délati.

Pr. Kako se boshjimu iménu nezhašt déla?

Odg. Boshjimu iménu se nezhašt déla:

1. Skos vse gréhe.
2. Posebno skos preklinjanje Boga; kadar kdo od Boga, od prave vére ino od njegovih svetnikov s' sanizhovanjam govori.
3. Kadar kdo bres potrebe, ali zelo po krivem perséshe.
4. Kadar kdo Bogu storjene oblube prelomi.
5. Kadar kdo imé boshjo bres potrebe ino poshtovanja imenuje.
6. Kadar kdo boshjo besédo ali pogubuje ali na slo obrazha.

Pr. Kaj je v' drugi sapovedi sapovédano?

Odg. V' drugi sapovedi je sapovédano, de imamo boshjo imé posvezhovati, ino s' zhaštjo imenovati.

Pr. Kako se boshjo imé zhašti ino posvezhuje?

Odg. Boshjo imé se zhašti ino posvezhuje:

1. Kadar Boga radovolno pred zelim svetam sposnamo.
2. Kadar Boga v' duhovnih ino telésnih potrebah na pomozh klizhemo.
3. Kadar skos pravizhno perségo Boga na prizho poklizhemo, kako rézh ver-

jetno storiti.

4. Kadar Bogu storjene oblube svesto izpolnimo.
5. Kadar besédo boshjo sferbno ino poboshno poslušamo.
6. Kadar vse na zhašt ino hvalo boshjiga iména storimo, ali Bogu perporozhimo.

Pr. Kaj je v' tretji sapovedi sapovedano?

Odg. V' tretji sapovedi je sapovedano, v' nedélo, katéra je shé od zhašov apostolov sem k' spominu Kristusoviga gorvstajenja sa našh prasnik postavlena bila, od déla pozhivati, ino poboshne déla dopernafhati.

Pr. Kaj je v' tretji sapovedi prepovédano?

Odg. V' tretji sapovedi so prepovédane:

1. Vse blapzhne déla bres potrebe ino pravizhniga perpušhenja.
2. Vse druge opravila, katére tému dnévu ali nezhašt déljajo, ali njegovo posvezbovanje sadershijo.

§. 2. *Od sedem sadnih sapovedi, katére dolshnosti proti blishnimu sapopadejo.*

Pr. Kaj je v' zheterti sapovedi sapovedano?

Odg. V' zheterti sapovedi je sosebno sapovedano de imajo otrozi svoje starishe lubiti, poshtovati, njim sferzhi, v' všém, kar ni soper boshje sapovedi, pokorni biti, v' duhovnih ino teléskih potrebah njim pomagati, ino sa nje moliti.

Pr. Kaj je v' zheterti sapovedi prepovédano?

Odg. V' zheterti sapovedi je prepovédano, starisham nepokoren biti, nje sovrashiti

sanizhovati, saframovati, safhmogati, ali kleti, nje v' potrebah sapuštiti, ali njim fhkodovati.

Pr. Kaj je otrokam, katéri to sapoved ispolnijo, oblubleno?

Odg. Otrokam, katéri to sapoved ispolnijo, je dolgo shivljenje ino vse dobro oblubleno.

Pr. Zbésar se imajo otrozi, katéri té sapovedi ne dopolnijo, báti?

Odg. Otrozi, katéri té sapovedi ne dopolnijo, se imajo naj ojštrejših zhafnih ino vezhnih fhtrajfing báti.

Pr. Ali zheterta sapoved famo otroke ino starifhe, ali tudi druge perfhone sadéne?

Odg. Zheterta sapoved ne sadéne famo otrok ino starifhov, ampak tudi vse podloshne, ino vse njih duhovne ino posvetne gosposke; ravno tako vse vuzhenike, tudi enokoliko tiste perfhone, katére so savolo svoje starofiti ino svojiga ftana zhafti vrédne.

Pr. Kaj so podloshni proti svojim naprejpostavlenim ino gosposkam dolshni?

Odg. Podloshni so dolshni proti svojim naprejpostavlenim ino gosposkam, naj so dobri ali hudi, se tako sadershati, kakor otrozi proti svojim starifham. Skoro vse, kar je otrokam proti svojim starifham sapovédano ali prepovédano, je tudi podloshnim proti svojim naprejpostavlenim sapovédano ali prepovédano.

Pr. Kaj je fkos peto sapoved prepovédano?

Odg. Skos peto sapoved je prepovédano, ne koga drugiga, ne sebe famiga obiti, ali ofhkodovati.

Pr. Kaj je skos peto sapoved she vezh prepovédano?

Odg. Skos peto sapoved je tudi jésa, sovrashtvo, pohujshanje, ino vse rasshalenje blishniga prepovédano.

Pr. Kaj je skos peto sapoved sapovédano?

Odg. Skos peto sapoved je sapovédano:

1. Mir ino edinost s' v'fakotérim, tudi zelo s' témi dershati, katéri so nas rasshalili.
2. V'fakimu dobre vglede davati.
3. Blishnimu duhovne ino telovne dobrote fkasovati.

Pr. Kaj je skos shesto sapoved prepovédano?

Odg. Skos shesto sapoved so prepovédane vse forte nezhistiga djanja, sadershanja, beséde, radovolno dopadenje ino pervolenje per nezhistih mislih ino shélah, tudi vse, kar k' nezhistosti napeluje.

Pr. Kaj napeluje k' nezhistosti?

Odg. K' nezhistosti napeluje nesramnost v' noshnji, lenoba ino postopanje, nemérnost v' jedi ino pitji, preprijasna tovarshija s' pershonami drugiga spola, radovidnost ozhi, ino branje nezhistih bukev.

Pr. Kaj je skos shesto sapoved sapovédano?

Odg. Skos shesto sapoved je sapovédano na teléfi ino na dushi se zhisto sadershati, ino sizer zelo v' mislih, besédah, ino v' sadershanji; tudi je sapovédano, vséh pregréshnih pérloshnosti se varovati.

Pr. Kaj je skos sedmo sapoved prepovédano?

Odg. Skos sédmo sapoved je prepovédano: tatvina, golufija per méri ino vagi, sadershanje ptujiga blaga ino saflusheniga plazhila,

vohernija ino vse poshkodovanje blishniga na njegovim premoshenji ino na njegovih pravizah.

Pr. Kaj je skos sedmo sapoved sapovédano?

Odg. Skos sedmo sapoved je sapovédano, vsakimu njegovo pustiti, dati, storiti, vkradeno nasajdati, ino storjeno shkodo spét popraviti.

Pr. Kaj je skos osmo sapoved prepovédano?

Odg. Skos osmo sapoved je prepovédano: Krivizhno prizhovanje, kriva toshba, vse lashi, tudi sa shalo ino sa filo, obrezhenje, opravljanje, krivo natolzovanje, predersno sodenje, podpihovanje.

Pr. Kaj je skos osmo sapoved sapovédano?

Odg. Skos osmo sapoved je sapovédano: refniza, pravizhnost v' nashim govorjenji ino djanji, sagovarjanje dobriga imena blishniga, preklizanje obrezhenja ino opravljanja.

Pr. Kaj prepovéte dvé sadni sapovedi?

Odg. Dve sadni sapovedi prepovéte vse posheljenje tistiga, kar drugim flishti.

Pr. Kaj je skos dvé sadni sapovedi sapovédano?

Odg. Skos dvé sadni sapovedi je zhistoost serza, bersdanje hudih flasti, ino solébnost je sapovedano, nobeniga poshelénja do téga iméti, kar ní nasho.

Pr. Sakaj je Bog tudi nasho hotenje ino poshelénje postavi podvergel?

Odg. Bog je tudi nasho hotenje ino poshelénje postavi podvergel, de bi nam pokasal:

1. De je on Gospod nashih serz.

2. De njemu nizh ní skrito od vséga téga, kar se v' nashih serzah godí.

3. De je njegova postava veliko imenitnéjša, kakor vse zhloveške postave, katére le nasho svunajno djanje ravnati samorejo, ne pa tudi nashih snotrajnih misli.

4. De, zhe hozhemo gréh konzhati, je potrebnó, njega prezej v' sazhetku, katéri je hudo poshelénje, sadushiti.

Pr. Kaj se vuzhímo is dvúj sadnih sapovedi?

Odg. Is dvúj sadnih sapovedi se vuzhímo, de kristjan naprejpisanih dolshnosti nima le samo od svunaj ispolniti, ampak de tudi snotraj volo iméti, to je, is zeliga serza perpravlen biti more, vse storiti ino opustiti, kar je sapovédano ino prepovédano.

Pr. Kar je Bog tistim oblubil, katéri njegove sapovedi dershíjo?

Odg. Bog je tistim, katéri njegove sapovedi dershíjo, vezhno shivlenje, ino tudi na tém svéti obiln shegen oblubil.

IV. Ras délik.

Od zirkvénih sapovedi sploh.

Pr. Ali smo mi dolshni, sapovedi zirkve dershati, ino sakaj?

Odg. Mi smo dolshni, sapovedi zirkve dershati:

1. Kér nam zheterta sapoved boshja dolshnost naloshi, tako dobro duhovni, kakor posvetni gosposki pokorni biti.

2. Kér je Kríftuf, nafh boshji sapovednik, v' Evangelji ozhitno sapovedal, zirkvo poslufhati.

Pr. Koliko je zirkvénih sapovedi, katére fofebno véditi ino dershati imamo?

Odg. Zirkvénih sapovedi, katére fofébnó véditi ino dershati imamo, je téh pet:

1. Prasnuj sapovedane prasnike.
2. Slifhi sveto mefho ob nedélah ino prasníkih s' fpodobnoj poboshnostjo.
3. Dershi sapovédane poftne dní, kakor fhtiridesetdanfki poft, fhtiri kvatre, ino druge sapovédane pofté; tudi fe sdershi ob petkih ino sobotah od meféne jedí.
4. Spovej fe vsako leto naj menje enkrat naprejpoftavlenimu fpovedniku, ino prejmi ob veliko nozhnim zhafi prefveto réfhno telo.
5. Ne imej svatovfbine ob prepovédanih zhafih.

V. R a s d é l i k.

Od zirkvénih sapovedi pofébej.

§. 1. *Od pervih dvúj zirkvenih sapovedi.*

A. Perva zirkvéna sapoved: Prasnuj sapovédane prasnike.

Pr. Kaj zirkva sapové fkos pervo sapoved?

Odg. Zirkva sapové fkos pervo sapoved, prasnike ravno tako prasnovati, kakor nedéle, tedaj tudi ob prasníkih pozhivati, ne délati, ampak poboshne déla dopernafhati.

Pr. Kaj prepové zirkva skos pervo sapoved?

Odg. Zirkva prepové skos pervo sapoved, ob prasnikih kaj takiga storiti, kar je ob nedélah prepovédano, namrezh:

1. Hlapzhno délo bres potrebe ino pravizhniga perpushenja, katéro délo je ob prasnikih kakor ob nedélah zel dan prepovédano.
2. Take opravila ino veselja, katére tému dnevnu ali nezhaft délajo, ali nje-ga posvezhenje sadershijo.

B. Druga zirkvéna sapoved: Slifhi sveto mesho ob nedélah ino prasnikih s' spodobnoj poboshnostjo,

Pr. Kaj je v' drugi zirkvéni sapovedi sapovédano?

Odg. V' drugi zirkvéni sapovedi je sapovédano, ob nedélah ino prasnikih sveto mesho zélo ino s' poboshnostjo flifhati.

Pr. Kaj s'he je vezh sapovédano, de bi nedéle ino prasnike po naméjnu zirkve posvezhovali?

Odg. De bi nedéle ino prasnike po naméjnu zirkve posvezhovali, je sapovédano, sra-ven svete meshe tudi pridigo svesto flifhati, svete Sakramente pokore ino svestiga réshniga teléfa prijéti, duhovne bukve brati, popoldnéshno boshjo flushbo obiskati, ino druge dobre déla doperнести.

Pr. Kaj je fkos drugo zirkvéno sapoved sapovedano?

Odg. Skos drugo zirkvéno sapoved je prepovedana fofebno lenoba v' flushbi boshji ob nedélah ino prasniki; kakor:

1. Kadar kdo zele mefhe ne flifhi, ali kadar nje ne flifhi s' poboshuoftjo, ali k' predigi le malokda pride.
2. Kadar kdo zhaf sapovedane flushbe boshje s' jedenjam ino s' pitjem, s' igranjem ino s' drugimi veseljizami dopernefe, katére od flushbe boshje sadershijo.

1. Od svete mefhe.

a. Kaj sveta mefha je, ino kaj se v' tifti godf.

Pr. Kaj je sveta mefha?

Odg. Sveta mefha je nekervavi ofer noviga testameta, v'fikdarfhen fpomin kervaviga ofra, katériga je Jefuf Kristuf na krishi dopernefel.

Pr. Kdo je sveto mefho noterpostavil?

Odg. Jefuf Kristuf je sveto mefho per sadni vezhérji noterpostavil.

Pr. Kako je Jefuf Kristuf sveto mefho noterpostavil?

Odg. 1. Jefuf Kristuf je vsel kruh ino kelih s' vinam.

2. On je poshegnal oboje, ino rekel zhres kruh: To je mojo telo; ino zhres kelih: To je kelih moje kervi.

3. On je oboje dal, prizhujozhim ap-
stolam savshíti.

4. On je sapovedal: To storite k' mo-
jimu spominu.

Pr. Kdo ofruje v' katolshki zirkvi sveto mesho?

Odg. Per sveti meshi ofruje na nevidno visho
Jesuf Kristuf sam sebe svojimu nebesh-
kimu Ozhétu sa naf; na vidno visho pa
mesnik ta ofer opravi.

Pr. Sakaj opravi mesnik sveti meshni ofer?

Odg. Mesnik sveti meshni ofer opravi:

1. De bi boshjo naj vikshí gospostvo ino
naj vézhi oblast, katéro Bog zhres vse
stvari imá, sposnali.

2. De bi Bogu sa vse njegove dobrote
hvalo dali.

3. De bi od Boga odpushanje gréhov
sadobili.

4. De bi od Boga vse tiste gnade, katé-
rih smo potrebni, sprofili.

Pr. Komu se ofer svete meshe ofra?

Odg. Ofer svete meshe se le samimu Bogu
ofra ino ofrati samore.

Pr. Sa koga je ofer svete meshe od mesh-
nika ofran?

Odg. Ofer svete meshe je od meshnika sa
shíve ino mertve ofran.

b. Kako se ima sveta mesha flishati.

Pr. Kako moremo sveto mesho flishati?

Odg. Sveto mesho moremo zélo flishati, ne
smémo nobeniga imenitniga déla tiste is-
lastne sanikarnosti samuditi; ní sadošti,

prizhujozh biti, kadar se ona bère; ampak njo moremo 1. skerbno, 2. poshtlivo, 3. poboshno flifhati.

Pr. Katéri so najimenitnejshi déli svete meshe?

Odg. Najimenitnejshi déli svete meshe so: Evangelji, ofrovanje, povsdigovanje ino obhajilo.

Pr. Kaj moremo per evangelji storiti?

Odg. Per evangelji se moremo spomniti, de je naša dolshnost navuke evangelja snati, tudi pred zelim svetam sposnati, nje sagovarjati, ino po njih shivéti.

Pr. Kaj moremo per ofrovanji storiti?

Odg. Per ofrovanji moremo našho misel ino naméjn s' mislji ino s' naméjnam meshnika skleniti, ino se Bogu ofrati.

Pr. Kaj imamo per povsdigovanji storiti?

Odg. Per povsdigovanji moremo Jesusa Kristusa pod podobami kruha ino vina moliti, ino kadar na perli terkamo, sposnati, de so naši gréhi nad smertjo Jesusa Kristusa krívi. Tudi moremo naše grehe sgrivati, véro, vupanje ino lubésen obuditi.

Pr. Kaj moremo per obhajili meshnika storiti?

Odg. Per obhajili meshnika, zhe se kdo v' djanji ne obhaja, naj on tisto na duhovno visho stori, to se pravi, on more shelje iméti, réshno telo Jesusa Kristusa vrédno prijéti.

2. Od Predig.

Pr. Kaj s'he vezh k' boshji slushbi flifhi?

Odg. Pridiga, poslušhanje boshje beséde, tudi flifhi k' boshji flushbi.

Pr. Sakaj moremo predigo flifhati?

Odg. Predigo moremo flifhati:

1. Kér se v' predigah boshja beséda pové ino raslaga.
2. Kér malo katéri zblovek refnize nashe vére sadofti dobro vé ino saftopi; sakaj njih veliko v' mladosti ne poslušha sadofti dolgo, ino fkerbno kerfhanfkiga navuka, v' katerim se vérti ino djanjki navuki raslagajo.

Pr. Kaj more tifti ftoriti, katéri hozhe is predig kaj prida iméti?

Odg. Kdor hozhe is predig kaj prida iméti, môre: 1. bres rasmifhlenja ino prav svefto poslušhati. 2. To, kar se pové, more na sebe oberniti, ne drugim ozhitati. 3. Sadnizh more pravo volo iméti, ino si persadévati, navuke predgarja ispolniti.

§. 2. *Od tréh sadnih sapovedi zirkve.*

C Tretja zirkvéna sapoved: Dershi sapovédane postne doí, kakor fhtiridesetdanskí post, fhtiri kvatre, ino druge sapovédane poste; tudi se sdershi ob petkih ino sobotah od meséne jedí.

Pr. Kaj sapové tretja zirkvéna sapoved?

Odg. Tretja zirkvéna sapoved sapové, de se imamo ob petkih ino sobotah od mesénih, ob drugih sapovédanih postih pa tudi

od vseh fort mlézhnih ino jajzhnih jedi sdershati; svunaj zhe je vshitek takih jedi shé perpushen fkos pravizhno ino gmaju navado, kakor je skoro v' vseh némfhkih deshelah vpelana.

Pr. Ali se tretja sapoved shé zéla ispolni, zhe se ob sapovédanih postih le od prepovédanih jedi sdershimo?

Odg. De se tretja sapoved zéla ispolni, moremo ob sapovédanih postih si tudi kaj pertergati, katéro perterganje v' tém obstoji, de se zhres dan le enkrat do fitiga najémo.

D. Zheterta zirkvéna sapoved: Spovéj se vfako léto najmenje enkrat naprejpostavlenimu spovedniku, ino prejmi ob velikonozhnim zhafi presveto refhno telo.

Pr. Kaj sapové zheterta zirkvéna sapoved?

Odg. Zheterta zirkvéna sapoved sapové vsakolétno spoved, ino tudi sveto obhajilo ob velikonozhnim zhafi.

E. Peta zirkvéna sapoved: Ne imej svatovfhine ob prepovédanih zhafih.

Pr. Kaj je fkos peto zirkvéno sapoved prepovédano?

Odg. Skos peto zirkvéno sapoved je prepovédano, od perve adventne nedéle noter do prasnika svetih tréh kralov, ino od pepelnizhne fréde noter do perve nedéle po veliki nozhi svatovfhino iméti.

IV. P o s t a v a.

Od svetih Sakramentov.

I. R a s d é l i k.

Od svetih Sakramentov Jploh.

Pr. Kaj je Sakrament?

Odg. Sakrament je vidno snamenje nevidne gnade, katero je od Kristusa, našhiga Gospoda, k' našhimu posvezhenju postavleno.

Pr. Kako bomo mi skos svete Sakramente posvezheni?

Odg. Mi bomo skos svete Sakramente posvezheni, kér nam eni posvezhujozho gnado ino opravizhenje delijo, drugi pa to gnado v' nas pomnoshijo.

Pr. Skos katére Sakramente se nam navadno posvezhujozha gnada ino opravizhenje podeli?

Odg. Posvezhujozha gnada ino opravizhenje se nam navadno skos Sakramente kersta ino pokore podeli.

Pr. Od koga imajo Sakramenti svojo mozh k' djanju?

Odg. Sakramenti imajo svojo mozh k' djanju od svojiga sazhétnika Jesusa Kristusa.

Pr. Koliko je Sakramentov, ino kako se imenujejo?

Odg. Sakramentov je sedem; oni se imenujejo:

1. Sv. Kerst.
2. Sv. Firma.
3. Sv. Réshno Telo.
4. Sv. Pokora.
5. Sv. Posledno olje.
6. Sv. Mesnikovo shegnovanje.
7. Sv. Sakon.

II. R a s d é l i k,

Od svetih Sakramentov posebej.

§. 1. *Od Sakramenta svetiga kersta.*

Pr. Kaj je sveti kerst?

Odg. Sveti kerst je prvi ino naj potrebnéshi Sakrament, v' katérim Zhlovek skos vodo ino besédo boshjo od poérbaniga gréha, ino od vséh drugih pred kerstam storjenih gréhov ózhilhen, ino v' Kristusi kakor nova stvar k'vezhnemu shivlenju pre-rojen ino posvezhen bode.

Pr. Sakaj se sveti kerst imenuje prvi Sakrament?

Odg. Sveti kerst se imenuje prvi Sakrament sato, kér more zhlovek préd kersthen biti, prédensamore en drugi Sakrament prijeti.

Pr. Sakaj se sveti kerst imenuje naj potrebnéshi Sakrament?

Odg. Sveti kerst se imenuje naj potrebnéshi Sakrament, kér bres kersta nikdo, zelo noben otrok, svelizban biti ne more.

Pr. Kaj nam dopernese Sakrament svetiga kersta?

Odg. Sakrament svetiga kersta nam dopernefe:

1. Odpušhanje poêrbaniga gréha, ino vséh drugih pred kerstam storjenih gréhov, tudi vséh vezhnih ino zhalnih fhtrajfing.
2. Nafhi dufhi se v' tiftim boshja gnada dodéli, fkos katéro mi opravizheni, otrozi boshji, ino êrbizhi vezhniga svelizhanja postanemo.
3. Ti, katéri kerst prejmejo, pridejo v' zirkvo, ino postanejo njé vudi.
4. Dufhi se neisbrifflivo suamenje vtifne, sa téga volo tudi kersta nikdo ne more vezh kakor enkrat s' velanjam ino bres smertniga gréha prejéti.

Pr. Kdo smé kerstiti?

Odg. V' fili smé vsak zhlovek kerstiti; svunaj té pa imajo samo fhkofi ino farmeshtri pravizo kerstiti; s'njih perpušhenjam pa sméjo tudi drugi méshniki ino diakoni kerstiti.

Pr. Kaj more tifti storiti, katéri kerfhuje?

Odg. Kateri kerfhuje more:

1. Misel ali naméjn iméti, po postavi Jesufa Kristufa kerstiti.
2. On more perfhono, katéro kerfhuje, s' naturalfkoj vodoj politi.
3. On more med polivanjam té beséde isrezhti: Jes tebe kerstím v'iméni Boga Ozheta, ino Sina, ino svetiga Duha.

Pr. Kaj so botri storiti dolshni?

Odg. Botri so dolshni, tiste, katérim so perkersti botri, zhe starfhov ní, ali zhe starfhi to samudijo, v' kerfhanfki véri dobro podvuzhíti.

§. 2. *Od Sakramenta svete firme.*

Pr. Kaj je sveta firma?

Odg. Sveta firma je Sakrament, v' katerim keršhen zhlovek skos sveto krishmo ino besédo boshjo od svetiga Duha v' gnadi poterdjen bode, de on svojo véro stanovitno sposna, ino po tisti shiví.

Pr. Kaj nam doperese sveta firma?

Odg. Sveta firma pomnoshi polvezhujozho gnado, ino dodéli to poséбно gnado, de keršhen zhlovek véro stanovitno sposna, ino po tisti shiví; ona tudi dušhi vtisne neisbrislivo snamenje, sa téga volo ne more nikdo vezh, kakorenkrat firman biti.

Pr. V' kakšnim stani more zhlovek biti, de sveto firmo vredno prejme?

Odg. De sveto firmo vredno prejmejo, morejo sosebno odrasleni ljudje v' véri ino v' tému, karta Sakrament sadene, dobro podvuzheni, ino v' stani gnade biti; oni se morejo tudi s' molitvijo ino s' drugimi dobrimi délami k' tému perpraviti.

Pr. Bodo k' sveti firmi tudi botri isvoljeni?

Odg. Tudi k' sveti firmi bodo botri isvoljeni.

§. 3. *Od presvetiga Sakramenta réshniga Telésa.*

Pr. Kaj je Sakrament presvetiga réshniga Telésa?

Odg. Sakrament presvetiga réshniga Telésa je naj svetéjšhi Sakrament, je pravo telo ino prava kri nashiga Gospoda Jesusa Kristusa pod podobami kruha ino vina.

Pr. Kako je telo ino kri Jesufa Kristufa v' presvetim réfhnim teléfi prizhujozho?

Odg. 1. Pod podobami kruha je shivo telo Jesufa Kristufa, tedaj tudi njegova kri ino dusha prizhujozha.

2. Pod podobami vina nile kri, ampak tudi telo Jesufa Kristufa; on je pod vsakoj podoboj, ino pod vsakim tudi najmenjshim délam tistih zel, kakor Bog ino zhlovek, prizhujozh.

Pr. Kaj se is téga svisha?

Odg. Is téga se svisha:

1. De Jesufa Kristufa v' presvetim Sakramenti réfhniga teléfa moliti moremo.

2. De tisti, katéri Sakrament svetiga réfhniga teléfa tudi le pod enoj podoboj, ali tudi le v' enim déli hostie savshije, Jesufa Kristufa zeliga, to je, tako dobro njegovo telo kakor njegovo kri prejme.

3. De Jesus Kristuf tako dolgo, dokler podobe niso pozérane, pod tistimi vsélej prizhujozh ostane.

Pr. Kda ino k' zhému je Jesus Kristuf Sakrament svetiga réfhniga teléfa noterpostavil?

Odg. Jesus Kristuf je Sakrament svetiga réfhniga teléfa noterpostavil, kadar je s' svojimi jogri velikonozhno jagne jedel:

1. K' spominu svojiga terplenja ino smerti.

2. De bi dushe vérnih k' vezhnimu shivlénju shpishal.

Pr. Ali smo mi dolshni, Sakrament svetiga réfhniga teléfa prejéti.

Odg. Mi smo dolšni, Sakrament svetiga réšhniga teléfa prejéti, kér je to Jesuf Kristuf ozhitno sapovédal, ino ga noterpostavil, de bi naš k' vezhnimu shivlénju šhpishal.

Pr. Kda smo dolšni, Sakrament svetiga réšhniga teléfa prejéti?

Odg. Po sapovedi zirkve smo dolšni pod smertnim gréham, Sakrament svetiga réšhniga teléfa naj menje enkrat v' leti, ino sizer ob velikonožnim zhasi, prejéti.

Pr. Ali ta sveti Sakrament sše tudi ob drugih zhasih prejéti moremo?

Odg. Ta sveti Sakrament, moremo tudi prejéti v' smertni nevarnosti, kér je popotniza k' vezhnimu svelizhanju. Zirkva tudi shelí, de bi ga véni vezhkrat v' leti prejéli, kér je duhovna šhpisha ino shivesh dúšhe.

a. Od perpravlenja k' vrédnimu vshitku téga Sakramenta.

Pr. Kaj moremo storiti, ako hozhemo sveto réšhno telo vrédno prejéti?

Odg. Ako hozhemo sveto réšhno telo vredno prejéti, se moremo poprej prav ino dobro k' tému perpraviti.

Pr. Kolikojno je perpravlenje k' vrédnimu vshitku svetiga réšhniga teléfa?

Odg. Perpravlenje, katéro je k' vrédnimu vshitku svetiga réšhniga teléfa potrébno, je dvojno; eno sadene dúšho, drugo telo.

Pr. V' zhému obstojí perpravlenje, katéro dusho sadéne?

Odg. Perpravlenje, katéro dusho sadéne, obstojí v' zhístošti vesti, ino v' poboshnosti serza.

Pr. Kaj se pravi: zhísto vést iméti?

Odg. Zhísto vést imeti, se pravi, od smertnih gréhov prost biti, to je, v' stani posvezhujozhe gnade se snajti.

Pr. V' zhému obstojí poboshnost serza?

Odg. Poboshnost serza obstojí:

1. V' obudénju vére, vupanja ino lubésni.
2. V' molenji presvetiga Sakramenta réshniga teléfa.
3. V' hvaleshnimu spominu na smert Jesufa Kristufa, na katero spomniti je ta Sakrament noterpostavljen ino vsihvati sapovédan.
4. V' ponishnosti ino obudénju drugih kershanskikh zhednosti, sosebno pa v' lubésni blishniga.

Pr. Kako se moremo, kaj telo sadéne, perpraviti, de Sakrament svetiga réshniga teléfa vrédno prejmemo?

Odg. De Sakrament svetiga réshniga teléfa vrédno prejmemo, moremo svunaj nevarne bolésni:

1. Od polnozhi tesih biti.
2. V' poshtenim oblazhilu priti, ino s' naj vezhim poshtovanjam k' boshji misi perstopiti.

b. Od téga, kar je per vshivanji svetiga réfhniga teléfa storiti.

Pr. Kaj moremo storiti, kadar se pred obhajilam Confiteor moli?

Odg. Kadar se pred obhajilam Confiteor moli, moremo s he enkrat grivingo zhres nafhe gréhe obuditi.

Pr. Kako se moremo sadershati, kadar mes hnik ludém sveto hostjo pokashejo?

Odg. Kadar mes hnik ludém sveto hostjo pokashejo, moremo tisto ponishno moliti, na perfi terkati, ino rezhi: Gospod, jes nísim vréden, de ti grésh pod mojo strého, ampak rézhi le besédo, ino osdra vlena bo moja dus ha.

Pr. Kako se imamo per prejemanji svete hostje sadershati?

Odg. Per prejémanji svete hostje se vusta zhedno odprejo, se poloshi jésik na spodno vustnizo, se vseme bel pert, zhe je katéri pred rokami, pred sé, se savshije sveta hostja bres shvezhenja ali dolgiga dershanja v' vustah.

c. Od téga, kar po svetim obhajili storiti moremo.

Pr. Kaj moremo po svetim obhajili storiti?

Odg. Po svetim obhajili moremo:

1. Jesufa Kristufa sahvaliti sa nekouzhno gnado, katéro je on nam skos to skasal, de se je vrédniga storil, k' nam priti;

2. Njega v' ponishnosti moliti;

3. Se njemu gorofrati;
4. Njega profiti, de bi on s' svojoj gnadoj v' naš stanovitno oſtati hotel;
5. Véro, vupanje ino lubéſen obuditi, ino vſe ſtorjene dobre naprejšvetja ponoviti;
6. Njemu vſe naſhe nadloge ino potrebe duſbe ino teléſa naprejšneti.

§. 4. *Od Sakramenta pokore.*

Od téga, kar je najpred od téga Sakramenta potreba snati.

Pr. Kaj je Sakrament ſvete pokore?

Odg. Sakrament ſvete pokore je Sakrament, v' katérim k' tému poſtavlen meſhnik na meſto Boga gréſhniku po kerſti ſtorjene gréhe odpuſti, ako ſe njih ſgrivano ino zhiſto ſpové, tudi réſnizhno volo ima, ſe pobolſhati, ino pravo pokoro délati.

Pr. Je Sakrament ſvete pokore vſém potreben?

Odg. Sakrament ſvete pokore je vſém potreben, katéri ſo po kerſtu ſmertno gréſhili.

Pr. Kaj mi ſadobímo ſkos Sakrament ſvete pokore?

Odg. Mi ſadobímo ſkos Sakrament ſvete pokore: 1. Odpuſhanje gréhov. 2. Odpuſhanje vezbnih ſhtrajſing. 3. Gnado boſhjo. 4. Mir véſti.

Pr. Kaj ſe pravi: pravo pokoro délati?

Odg. Pravo pokoro délati, ſe pravi, k' Bogu ſe verniti, od katériga ſe je kdo ſkos gréh odvernili, ſvoje gréhe zheriti, reſ-

nizhuo sgrivati, tistih se spovédati, ino sa nje sadosti storiti.

Pr. Kaj je k' Sakramentu pokore potrebno?

Odg. K' Sakramentu pokore je pet délov potrebnih.

Pr. Katéri so ti pet déli?

Odg. Ti pet déli so: 1. Premisblavanje vésti. 2. Grivinga. 3. Terdno naprejšetje. 4. Spoved. 5. Naloshena pokora.

a. Od premisblavanja vésti.

Pr. Kaj se pravi: vést premisblavati?

Odg. Vést premisblavati, se pravi, premisliti, kaj smo mi od svoje sadne spovedi, ali od zhasa, kadar smo sazhéli gréh sposnati, pregrëshili.

Pr. Kaj moremo per premisblavanji vésti storiti?

Odg. Per premisblavanji vésti moremo naj poprej svetiga Duha na pomozh klizati, de nas rasvéti ino nam sposnati dá, kaj ino s' zhem smo mi pregrëshili; potém moremo premisliti:

Sploh:

Ali smo s' mishlenjam, s' poshelenjam, s' besédami, ali zelo v' djanji grëshili. Sraven téga se moremo tudi spomniti na sorto ino shtevílo smertnih gréhov, kakor tudi na okolshine, katére gréh sa posnanje povézhajo ali sprémeníjo.

Posébej:

1. Ali smo soper desét boshjih sapovedi, ali soper pet zirkvénih sapovedi grëshili.

2. Ali smo eniga ali vezh, lastnih ali tudi ptujih gréhov krivi.

3. Ali smo déla milosti proti blisnihu skasati, ali kaj drugiga dobriga, kar smo storiti dolshni bili, opustili.

4. Ali smo dolshnosti svojiga stana spomnili ali ne.

Pr. Kaj je per premishlavanji hudih misli ino shélj sapomniti?

Odg. Per premishlavanji hudih misli se more glédati, zhe je zhlovek radovolno dopadenje imel, ino per shéljah, ali je on pervolil, ako ravno djanje se ní sgodilo.

Pr. Kako se sna zhlovek per premishlavanji vésti na shtevilo smertnih gréhov spomniti?

Odg. Per premishlavanji vésti se sna zhlovek na shtevilo smertnih gréhov spomniti, kadar on pomisli, zhe se je gréh vsak dan, vsak téden, vsak mélez sgodil, ino kolikokrat na dan, na téden ali mélez.

b. Od grivinge.

Pr. Kaj je grivinga?

Odg. Grivinga je zhertenje gréha zhres vse hudo, ino snotrajna shalost zhres rasshalenje Boga, s' terdnim naprejssetjam, Boga ne vezh rasshaliti.

Pr. Kakshna more grivinga biti?

Odg. Grivinga more biti: 1. snotrajna, 2. zhres naturo, 3. zhres vse drugo, ino 4. zhres vse gréhe.

Pr. Kako je grivinga snotrajna?

Odg. Grivinga je snotrajna, kadar ni samo v' vuftah, ampak tudi v' serzi, to se pravi, kadar grešnik ne isrezhe samo s' besédami svoje shalosti, temuzh kadar tudi snotraj v' serzu shalost obzhuti.

Pr. Kako je grivinga zhres naturo?

Odg. Grivinga je zhres naturo, kadar je gréshnik skos gnado svetiga Duha, ino skos zhresnaturne vsroke k' grivingi ganjen.

Pr. Kda je grivinga samo naturalna?

Odg. Grivinga je samo naturalna, kadar gréshnik samo sa posvetnih vsrokov volo gréh obshaluje ino zhertí; postavim, kér je zhasno nesrezhen postal, ino v' framoto ali shkodo prishel.

Pr. Ali je samo naturalna grivinga sadofti, per Bogu odpufhanje sadofti?

Odg. Samo naturalna grivinga ni sadofti, per Bogu odpufhenje sadofti.

Pr. Kda je grivinga zhres vse drugo?

Odg. Grivinga je zhres vse drugo, kadar je gréshniku bolj shal, de je Boga rasshalil, kakor de bi vse na svéti bil sgubil.

Pr. Kako je grivinga zhres vse gréhe?

Odg. Grivinga je zhres vse gréhe, kadar vse gréhe, nobeniga vunvsétiga, obféshe.

Pr. Kolikojna je zhresnaturalna grivinga?

Odg. Zhresnaturalna grivinga je dvojna: popolnoma ino nepopolnoma.

Pr. Kaj je popolnoma grivinga?

Odg. Popolnoma grivinga je zhresnaturalna shalost ino zhertenje gréha, kér smo

Boga, naj vikſhi dobroto, katéro zhres vse lubimo, rasshalili; sraven téga more terdno naprejšetje biti, Boga ne vezh rasshaliti.

Pr. Kako se popolnoma grivinga obudí?

Odg. Popolnoma grivinga se tako obudí:

Moj Bog! vsi moji gréhi me is ferza grivajo, kér sim jes ſkos nje tebe, mojiga lubesniviga Boga, naj vikſhi neſkonzhno dobroto, katéro is ferza lubim, rasshalil. Jes si terdno naprejšsemem, s' tvojoj gnadoj mojo shivlénje pobolſhati, ino rajſhi vse, tudi ſmert terpéti, kakor tebe, mojiga Boga, naj vikſhi dobroto, s' enim gréham vezh rasshaliti. Daj meni gnado, mojo naprejšsetje derſhati; sato te proſim ſkos neſkonzhano saflushenje tvojiga boshjiga Sina, naſhiga Goſpoda ino Svelizharja, Jesufa Kristufa.

Pr. Kaj more tisti ſtoriti, katéri hozhe popolnoma grivingo obudíti?

Odg. Kdor hozhe popolnoma grivingo obuditi, more: 1. Boga sa njegovo gnado proſiti. 2. Si dobro k' ferzu vséti, kdo tisti je, katériga je on rasshalil. 3. Vezhkrat grivingo obudíti.

Pr. Kda je zhlovek dolshen, popolnoma grivingo obudíti?

Odg. Zhlovek je dolshen, popolnoma grivingo obudíti: 1. Kadar bi imél en svet Sakrament prejéti, pa ni v' ſtani gnade, ino

perloshnosti nima, se spovédati. 2. Kolikokrat se v' smertni nevarnosti snajde.

Pr. Kda s'he je vezh popolnoma grivinga obuditi?

Odg. Prav hasslivo je, popolnoma grivingo vsak dén obuditi, poséбно préjden spat grémo.

Pr. Kaj nam dopernese popolnoma grivinga?

Odg. Skos popolnoma grivingo sadobijo vsi tisti odpus'hanje vséh gréhov, katéri nimajo perloshnosti, pa vunder pravo volo, se spovédati, kak hitro je mogozhe.

Pr. Kaj je nepopolnoma grivinga?

Odg. Nepopolnoma grivinga je zhresnaturna shalost ino zhertenje gréha, ali sato, kér je gréh sam na sebi gerd, ali sato, kér gréshnik nebéfa sgubi, ino vezhno shtraj-fingo v' pekli saflushi; sraven téga more terdno naprejsétje biti, Boga ne vezh rasshaliti.

Pr. Kaj more gréshnik, katéri nepopolnoma grivingo obudi, s'he vezh storiti?

Odg. Gréshnik, katéri nepopolnoma grivingo obudi, more skos saflushenje Jesufa Kristufa odpus'hanje svojih gréhov vupati, ino Boga kakor sazhétnika vse pravize ino svoje pravizhnosti lubíti sazheti.

Pr. Kako se nepopolnoma grivinga obudi?

Odg. Nepopolnoma grivinga se tako obudi: Moj Bog! meni je shal is zeliga serza, de fim tebe rasshalil. Jes zhertím ref-nizhno, ino sovrashim is serza moje gréhe, sato kér so na sebi gerdi, kakor

tudi sato, kér sim škos nje nebéfa sgu-
bil, ino pekel saflushil; ino kakor jes
gréhe sovrashim ino zhertím, tako jes
pravizo, ino tebe, o moj Bog! odsdaj
lubim, katéri si sazhétik vse pravize.
Jes savupam od tvoje neskonzhne mi-
losti, škos saflushenje Jesufa Kristufa mo-
jiga svelizharja odpufhanje mojih gré-
hov, ino si terdno naprejšemem, s' tvo-
joj gnadoj sa naprej ne vezh grešhiti.

c. Od terdniga naprejšétja.

Pr. Kaj je terdno naprejšétje?

Odg. Terdno naprejšétje je resnizhna vola,
svojo shivljenje pobolšhati, ino ne vezh
grešhiti.

Pr. K' zhému more ta perpravlen biti, ka-
téri resnizhno volo imá, se pobolšhati?

Odg. Kdor resnizhno volo imá, se pobol-
šhati, more perpravlen biti:

1. Vseh gréhov, kakor tudi blishnih per-
loshnosti ino nevarnosti k' gréhu se
ogibati.
2. Vsému nagnjenju k' gréhu se soper-
staviti, ino vse k' ohranjenju gnade
potrébne pomozhi prejéti.
3. Ptujó blago nasaj dati, pohujšhanje,
katéro je gréh storil, ino škodo, ka-
téra se je blishnimu na njegoví zhašti,
na blagi ali na drugo visho sgodíla,
sopet popraviti.
4. Všem sovrashnikam ino rasshalnikam
is serza odpustíti.

5. Vse dolshnosti svojiga stana svešto spolniti.

d. Od spovedi.

Pr. Kaj je spoved?

Odg. Spoved je sgrivano sposnanje, fkos katéro se gréshnik pred sa spovedovaje pravizhno postavlenim mešhnikom svojih storjenih gréhov obtoshi, de bi od njega odvésó sadobil.

Pr. Kakshna more spoved biti?

Odg. Spoved more zhista biti.

Pr. Kako je spoved zhista?

Odg. Spoved je zhista, kadar se gréshnik vséh svojih she ne spovédanih gréhov pred spovednikom zhisto, pravizhno, ino bres sadershanja obtoshi, tako, kakor se on po fkerbnim premishlavanju vesti kriviga sposna.

Pr. Ali spoved vela, ako gréshnik is straha ali framoshlivošti v' spovedi smerten gréh samolzhi?

Odg. Ako greshnik smerten gréh is straha ali is framoshlivošti v' spovedi samolzhi, njegova spoved ne le nizh ne velá, ampak taki gréshnik she en nov smerten gréh stori, kér on Sakrament pokore nevrédno prejme.

Pr. Kaj more greshnik storiti, katéri je v' spovedi smerten gréh védama, ali is obdolshlive nemarnosti samolzhal?

Odg. Greshnik, katéri je v' spovedi smerten greh védama, ali is obdolshlive nemar-

nofti samolzhal, ni famo dolshen téga samolzhaniga gréha se fpovédati, ampak se tudi obtoshiti:

1. V' koliko fpovedih je on ta gréh samolzhal.

2. More on vse fpovedi, katére je on po samolzhanim gréhu opravil, ino v' katerih se je on smertnih gréhov obtoshil, kakor tudi tisto fpoved popolnoma ponoviti, v' kateri je smerten gréh samolzhal, zhe se je v' tísti fpovedi tudi drugih smertnih gréhov fpovédal.

3. Se more fpovédati, ako je on, ino kolikokrat v' tém stani presveto réfhno telo prejél, ino ako se je to tudi ob velikonozhnim zhasi sgodílo.

4. More povédati, ali je tudi druge svete Sakramente v' tém stani prejél.

Pr. Ali zhlovek ima vsrok, per fpovedi se framovati ali bati?

Odg. Zhlovek nima vsroka, per fpovedi se framovati ali bati:

1. Kér se on ní framoval pred Bogam, kateri vse vidi, greseliti, ino kér se ní bal od njega na vekomaj pogublen biti.

2. Kér je bolshi svoje gréhe na tibem fpovedniku povédati, kakor v' gréhih nepokojno shivéti, nefrézhno vmréti, ino na soden dan sa téga volo pred zelim svétam saframovan biti.

3. Kér se fpovednik sam lastnih slabosti kriviga vé, ino sa téga volo s' greselnikam vsmilenje ima.

4. Kér je spovednik pod smertnim gréham, ino pod naj ostrejšimi zhafnimi ino vezhnimi shtrajsingami molzhati dolshen.

Pr. Kako se more gresnik v' spovedi spovedati?

Odg. Grésnik se more v' spovedi

1. Vselej sastopno, ino kolikor je mogozbe, s' poshtenimi besédami spovedati.

2. Tako govoriti, de je le od spovednika, ne pa tudi od okolistojezhih slifhan.

Pr. Ali smo mi dolshni, tudi odpustlivih ali majnih gréhov se spovedati?

Odg. Mi ni smo dolshni, odpustlivih ali majnih gréhov se spovedati, vunder je to prav hafливо ino dobro.

Pr. Kaj more grésnik storiti, prejden sazhne gréhov se spovedovati?

Odg. Prejden grésnik sazhne, gréhov se spovedovati, more poklekniti, sveti krish storiti, ino k' spovedniku rezhti: Zastivréden, jes njih profim sa sveti shegen, de bi se svojih gréhov prav ino zhisto spovedati mogel.

Pr. Kaj more storiti, kadar je on od spovednika shegen prejél?

Odg. Kadar je on od spovednika shegen prejél, more, ako zhaf ino okolshine perpuštijo, ozhitno spoved ali Confiteor moliti. Tako: Jes vbogi grésnik zhlovek se spovém ino sposnam Bógu, vsegamo-

gozhnimu, Marii prezhisti divizi, všém
 lubim svetnikam, ino njim, duhovni
 ozba, na mesto Boga, de sim od moje
 sadne spovedi, katéra je bila (tukaj se
 imenuje dan sadne spovedi) dostokrat
 ino veliko gresnil s' mislami, s' beséda-
 mi ino s' djanjam; posebno pa, de sim
 i. t. d.

Sdaj se sazhue po sgoraj popisani vishi,
 ino kako se vsak gresnik pred Bogam
 kriviga sposna, svojih gréhov spovedo-
 vati.

Pr. Kako se spoved sklene?

Odg. Spoved se sklene s' témi besédami:
 Ti ino vsi moji drugi védni ino nevéd-
 ni gréhi, katére sim ali sam storil, ali
 sim kriv bil, de so nje druge storili,
 mene is ferza grivajo, kér sim skos nje
 Boga, naj viklbi ino vse lubésni vredno
 dobroto, rasshalil. Jes si tudi terdno
 naprejšmem, mojo shivljenje pobol-
 fhati, všéh perloshnosti k' gréhu se var-
 vati, ino nikdar vezh gresniti. Jes njih
 profim, zhasktivrédni, sa odvésó mojnih
 gréhov ino sa védno pokoro.

e. Od naloshene pokore ali sadostitorjenja.

Pr. Kaj se saštopi pod naloshenoi pokoroj,
 katéra k' Sakramentu svete pokore slisni?

Odg. Pod naloshenoi pokoroj, katéra k' Sa-
 kramentu svete pokore slisni, se sašto-
 pijo tiste déla, katére spovednik gresn-

niku sa spovédane gréhe sa pokoro naloshijo.

Pr. Sakaj so gréfhniki dolshni, Bogu she sadošti storiti, ako ravno je she Kristuf sa gréhe sadošti storil?

Odg. Gréfhniki so tudi, ako ravno je she Kristuf sa gréhe sadošti storil, she dolshni, Bogu sadošti storiti:

1. Kér ti, katéri hozhejo Kristufoviga sadoštitorjenja deléshni postati, k' tému pomagati ino toliko storiti morejo, kolikor premorejo, de bi Bogu storjeno rasshalenje popravili.
2. Kér Bog gréfhnike, katérim je dolg gréha ino vezhno fhtrajsingo odpustil, she tudi vezhkrat zhasno fhtrajsuje.

Pr. Je naloshena pokora potreben dél k' Sakramentu pokore?

Odg. Naloshena pokora je tako potreben dél k' Sakramentu pokore, de bi, svunaj nemogozhosti, tisto opraviti, Sakrament pokore bres nje ne bil popolnoma.

Pr. Katére déla se v' Sakramentu pokore naloshijo?

Odg. Molitva, post, almoshno dajati, ino druge spokorne déla, katére so velikosti ino kakfhinosti gréhov permérjene, se gréfhniku sa pokoro naloshijo.

Pr. Kako se naloshena pokora more opraviti?

Odg. Naloshena pokora se more opraviti:

1. S' ponishnim serzam.
2. Svešto tako, kakor je naloshena.
3. Bres odloga, kakor hitro je mogozhe.

Perstavik od odpustkov.

Pr. Kaj so odpustki?

Odg. Odpustki so odpuščanje zločinov, katere bi mi po odpuščeni dolgi grehov v' tém shivilénji, ali pa po smerti terpéti mogli.

Pr. Kaj morejo katolíhki kristjani od odpustkov vérovati?

Odg. Katolíhki kristjani morejo, od odpustkov vérovati:

1. De prava zirkva od Jesusa Kristusa oblast imá, odpustke deliti.
2. De nam možno haslivo je, te od zirkve déljene odpustke sadobiti.

Pr. Je vezh kakor ena sorta odpustkov?

Odg. Odpustki so popolnoma, ino so tudi nepopolnoma.

Pr. Kaj so popolnoma odpustki?

Odg. Popolnoma odpustki so odpuščanje vséh zločinov, katere je grešnik saflushil.

Pr. Kaj so nepopolnoma odpustki?

Odg. Nepopolnoma odpustki so tisti, skos katere ne bodo vse zločine shtrafinge, ampak le en del tistih odpuščeni. Takšni so odpustki od shtrideset dní, od eniga ali vezh lét.

Pr. Ali naš zirkva skos odpustke ne odveshe od dolshnosti, sa grehe sadosti storiti?

Odg. Zirkva naš skos odpustke ne odveshe zeló od dolshnosti, sa grehe sadosti storiti; ona le hozhe:

1. V' naš duh pokóre obuditi, ino s'kerb plazhati, s' kateroj spokorne déla opravlamó.
2. Našhi slabosti ino nepremoshnosti na pomozh priti, katere naš vzháši sadershíta, Bogu tako sadošti storiti, kako bi mogli.

Pr. Kaj je na dalje potrebno, odpustke sadobiti?

Odg. Odpustke sadobiti, je potrebno:

1. De smo v' stani gnade boshje,
2. De napréjpisane pogódbé ispolnimo.

§. 5. *Od Sakramenta poslédniga olja.*

Pr. Kaj je sveto poslédno olje?

Odg. Sveto poslédno olje je Sakrament, v' katerim bolnik s'kos masanje s' svetim oljam ino s'kos naprejpisano molitvo mešnika gnado boshjo k' osdravljenju dušhe ino vezhkrat tudi telésa sadobí.

Pr. Sakaj se ta Sakrament imenuje poslédno olje?

Odg. Ta Sakrament se poslédno olje imenuje, kér se med všemi svetimi masanjami, katére je Gospod, našh svelizhar, svoji zirkvi sapovédal, naj na sadnje delí.

Pr. Kaj nam dopernese sveto poslédno olje?

Odg. Sveto poslédno olje nam dopernese:

1. Pomnoshenje posvezhujozhe gnade.
2. Odpusthanje malih ino tistih velikih gréhov, katerih se bolnik is neobdolshlive posablivosti ali is nepremoshnosti ni spovédal.

3. Odrefhenje od hudih nastopkov gré-
hov ino od njih ostankov.
4. Mozh nadlésovanju ino fkušhnyavam
hudizha se soperstaviti.
5. Pomozh proti preveliki bridkosti
blishne smerti ino prihodne sodbe.
6. Tudi vezhkrat telésno sdravje, kadar
je k' dušhnimu svelizhanju.

Pr. Kako se imá bolnik k' poslédnimu olju
perpraviti?

Odg. Bolnik se ima k' poslédnimu olju per-
praviti s' shivoj véroj, ino s' terdnim
savupanjem na Boga; s' popolnim isro-
zhenjam v' boshjo volo; pred vsem pa
se imá fkos sveto spóved v' stan gnade
postaviti, ali, zhe se spovédati ne more,
pravo grivingo zhres svoje gréhe obuditi.

Pr. Je poslédno olje k' svelizhanju potrébno?

Odg. Poslédno olje k' svelizhanju ní zelo
potrébno, vuuder bolnik naj ne samudí,
tisto prejéti, ino fizer savolo veliko gnad,
katére fkos tisto sadobí.

§. 6. *Od Sakramenta meshnikov shegnovanja.*

Pr. Kaj je Sakrament shegnovanja sploh?

Odg. Sakrament shegnovanja sploh je Sakra-
ment, fkos katériga tistim, katéri se k'
flushbi zirkve podajo, duhovna oblast ino
posébna gnada dodéljena bode, nekatére
zirkvéne opravila k' zhašti boshji ino k'
svelizhanju dušh prav ino sveto opraviti.

Pr. Kaj je Sakrament meshnikoviga shegno-
vanja posébej?

Odg. Sakrament mešnikoviga shegnovanja posebej je Sakrament, škos katériga tém, katéri sa mešnike shegnani bodo, oblašt, tako dobro v' pravo telo Jesufa Kristufa, kakor tudi v' duhovno telo, katéro so véрни, dodéljena bode.

Pr. V' zhému obstoji oblašt mešnikoviga shegnovanja?

Odg. Oblašt mešnikoviga shegnovanja obstoji v' tému:

1. De mešniki kruh ino vino v' pravo telo ino v' pravo krí našhiga Gospoda Jesufa Kristufa spremeniti, ino tisto nebeskemu Ozhétu ofrati samorejo.
2. De véрnim gréhe odpustiti ali sader-shati samorejo.

§. 7. *Od Sakramenta svetiga sakona.*

Pr. Kaj je Sakrament sakona?

Odg. Sakrament sakona je nelozhлива savésa, škos katéro se dvé nesakonški keršhanški peršhoni, mosh ino shena, po navadni shegi sarozhita, k' zhému njima Bog škos ta Sakrament gnado dá, de v' svojim sakonskim stani noter do smerti bogabojezha ostaneta, ino svoje otroke po keršhanskim sredita.

Pr. Kako imenuje apostol Pavl ta Sakrament?

Odg. Apostol Pavl imenuje ta Sakrament velik Sakrament v' Kristufi ino v' zirkvi; kér duhovno edinost Kristufa s' svojoj zirkvoj poméni.

Pr. K' zhému je sakonski stan postavljen?

Odg. Sakonfki stan je postavljen:

1. De bi se zhloveshki rod pomnoshil.
2. De bi sakonfki en drugimu na pomozh bili.
3. Sa branilo soper nezhisto poshelénje mefa.

Pr. Je sakonfki stan potreben?

Odg. Sakon je sploh sa rasfhiranje zhlovesh- kiga roda potreben, ne pa sa vřakiga zhlovéka pošébej; sakaj nesakonfki stan je sa ene perřhone bol popolnoma.

Pr. Kaj nam dopernese Sakrament sakona?

Odg. Sakrament sakona pomnoshi pošvezhu- jozho gnado, ino dá to pošéбно gnado:

1. De sakonfki brumno noter do smerti vkupej shivíjo.
2. De svoje otroke v' boshjimu strahu redíjo.

Pr. Kaj hozhe zirkva od perřhon, katére v' sakon stopíjo?

Odg. Zirkva hozhe od perřhon, katére v' sakon stopíjo:

1. De med njimi nobeniga sadershka ní.
2. De sa téga volo v' sakon stopíjo, sa zhefar volo je postavljen.
3. De se v' boshjimu strahu s' zhisto véstjo v' ta stan podajo, ino sa téga volo poprej k' sveti spovedi ino k' obhajilu gréjo.

Pr. Kaj morejo tisti storiti, katéri v' sakon stopíjo?

Odg. Tisti, katéri v' sakon stopíjo, morejo tri- krat oklizani biti, si sakonfko svestoft vprizho dvuj prizh pred svojim farmesh- tram oblubiti, ino se porozhiti puřtiti.

Odg. Rasne forte storjenih gréhov so té: 1. Sedem naglavnih ali poglavitnih gréhov. 2. Shešt gréhov soper svetiga Duha. 3. Shtirje v' nebo vpijozhi gréhi. 4. Devet ptujih gréhov.

Pr. Katéri so sedméri naglavni gréhi?

Odg. Naflédni so sedméri naglavni gréhi:

1. Napuh ali prevsetnost. 2. Lakomnost.
3. Nezhistost. 4. Nevoshlivoft. 5. Poshréfhnost ali shertje ino pijanost. 6. Serd ali jésa. 7. Lenoba ali vtraglivoft.

Pr. Katéri so sheštéri gréhi soper svetiga Duha?

Odg. Sheštéri gréhi soper svetiga Duha so:

1. Prevsetno na boshjo milost greshíti.
2. Na boshji milosti obvupati.
3. Sposnani kerfhanfki refnízi se soperftaviti.
4. Svojimu blichnimu savolo gnade boshje nevoshliv biti.
5. Proti svelizhanfkim opominam oterpno ferzé iméti.
6. V' nepokori do konza oftati.

Ti gréhi bodo teshko ali zelo ne, ne v' tém, ne v' unim shivlenji odpuſheni.

Pr. Katéri so shtirje v' nebo vpijozhi gréhi?

Odg. Shtirje v' nebo vpijozhi gréhi so:

1. Radovolen pobj. 2. Mutaft ali sodomitarfki gréh. 3. Satíranje vbogih, vdóv ino firot. 4. Kadar kdo délavzam ino najémnikam saflusheno plazhílo sadershí ali odterga.

Pr. Katéri so devetéri ptuji gréhi?

Odg. Devetéri ptuji gréhi so: 1. K' gréhu fvitovati. 2. Drugim greshíti velévati. 3. V' drugih gréhe pervoliti. 4. Druge k' gréhu napelati. 5. Drugih gréhe hvaliti. 6. K' gréhu molzhati. 7. Gréhe preglédati. 8. Tiftih se deléshen storiti. 9. Tifte sagovarjati.

Drugi dél keršhanske pravize:

Stori dobro.

Pr. Kaj je dobro?

Odg. Dobro je to, kaj je po boshji sapovedi.

Pr. Kaj je po boshji sapovedi?

Odg. Po boshji sapovedi so zhednosti ino dobre déla.

Pr. Ali je vezh fort zhednosti, katére kristjan v' djanji fkasovati more?

Odg. Zhednosti, katére kristjan v' djanji fkasovati more, je vezh fort; so boshje zhednosti ino djanske zhednosti.

Pr. Kaj so boshje zhednosti?

Odg. Boshje zhednosti so tifte, katére Boga sa naj blishnifhi konez ali zil imajo.

Pr. Katére so boshje zhednosti?

Odg. Tri boshje zhednosti so: véra, vupanje ino lubésen.

Pr. Je zhlovek dolshen, tri boshje zhednosti obuditi?

Odg. Zhlovek je dolshen, tri boshje zhednosti obuditi.

Pr. Kda je zhlovek poséбно dolshen, tri boshje zhednosti obudíti?

Odg. Zblovek je pod smertnim gréham dolshen, tri boshje zhednosti obudíti: 1. Kakor hitro k' pameti pride. 2. Vezhkrat v' svojimu shivlénju. 3. Ob zhafi filne fkušnjave soper te zhednosti. 4. V' nevarnosti shivlénja ino na smertni posteli.

Pr. Kako se véra obudí?

Odg. Véra se tako obudí:

Jes vérjem na tebe, pravi trojnoedini Bog, Ozha, Sin ino sveti Duh. — Jes vérjem ino sposnam vse, kar si ti rasodél, kar je Jesus Kristuf vuzhil, kar so apostoli pridigali, ino kar nam sveta, rimfka, katolfska zirkva vérovati naprejpostavi. Vse to jes vérjem sato, kér si ti, o Bog! vezhna ino nefkonzhna resníza ino modrost, katéra ne more ne golufati, ne golufana biti. O Bog! poterdi mojo véro.

Pr. Kako se vupanje obudí?

Odg. Vupanje se tako obudí:

Jes vupam na tvojo nefkonzhno dobroto ino milost, o Bog! de meni fkos nefkonzhno saflushenje tvojiga edinorojeniga Sina, Jesufa Kristufa, v' tém shivlenji sposnanje, pravo grivingo ino odpushenje mojih gréhov, po smerti pa vezhno svelizhanje dal ino dodélil bosh, tebe od oblizhja do oblizhja glédati ino lubiti, ino bres konza vshivati. Jes vupam tudi od tebe potrebne pomozhi, vse to dosézhi. Jes vupam

od tebe sato, ker si ti to oblubil, ktéri si ti vségamogozhen, svešt, bres konza dobrotliv ino milostliv. O Bog! poterdi mojo vupanje.

Pr. Kako se lubésen obudí?

Odg. Lubésen se tako obudí:

O moj Bog! jes tebe lubim is zeliga mojiga serza zhres vse, kér si ti naj vikshi dobrota, bres konza popolnoma, ino vse lubésni vréden; tudi sato jes tebe lubim, kér si ti proti meni ino vsém stvarém neskonzhno dobrotliv. — Meni je is serza shal, de fim greshil, de fim tebe, mojiga vségamogozhniga Gospoda, mojiga naj bolshega Ozhéta, rasshalil. Jes si terdno naprejevsemem, vse gréhe ino vse hude perloshnosti opustiti, ino nikoli vezh soper tvojo sveto volo kaj storiti. Daj meni gnado to mojo naprejevsetje ispolniti.

Pr. Kaj so djanjske zhednosti?

Odg. Djanjske zhednosti so tiste, fkos katére se sadershanje kristjana tako ravna, de je Bogu dopadljivo.

Pr. Katére so djanjske poglavitne zhednosti?

Odg. Djanjske poglavitne zhednosti so te shtiri:
1. Modrost. 2. Mérnost. 3. Pravizhnost.
4. Mozhnost.

Pr. Katére zhednosti so poglavitnim gréham protipostavlene?

Odg. Ponishnost je napuhu protipostavlena. Dareshlivošt lakomnosti. Zhistošt nezhistosti.

Lubésen nevosflivosti.

Mérnost poshréshnosti.

Poterpeshlivoft jési.

Gorézhoft k' dobrimu lenobi.

Pr. Kaj she vezh k' kerfhanfki pravizi flifhi?

Odg. K' kerfhanfki pravizi flifhijo she dolshnosti, katére je Jesus Kristuf poséбно sapovedal.

Pr. Katére so dolshnosti, katére je Jesus Kristuf poséбно sapovedal?

Odg. Dolshnosti, katére je Jesus Kristuf poséбно sapovedal, so té:

1. Najpoprej boshjo kraléstvo ino njegovo gnado ifkati.

2. Sam sebe satajiti.

3. Svoj krish nositi.

4. Sa Kristufam hoditi.

5. Krotek ino pohléven biti.

6. Sovrashnike lubiti; dobro storiti tém, katéri naf sovrashijo, moliti sa tiste, katéri naf shalijo ino preganjajo.

Pr. Kaj she vezh flifhi k' kerfhanfki pravizi?

Odg. K' kerfhanfki pravizi flifhi tudi tistih ofem imenitnih zhednosti, katére je Gospod Kristuf na gori vuzhil, ino savolo katérah je on zhloveka svelizhaniga imenoval, ino so té:

1. Svelizhani so vbogi v' Duhu, sakaj njih je nebeshko kraljéstvo.

2. Svelizhani so krotki, sakaj oni bodo semlo posédli.

3. Svelizhani so shalostni, sakaj oni bodo potroshtani.

4. Svelizhani so, katéri so lazni ino shejni pravize, sakaj oni bodo nasiteni.
5. Svelizhani so milostlivi, sakaj oni bodo milost doségli.
6. Svelizhani so, katéri so zhistiga ferza, sakaj oni bodo Boga glédali.
7. Svelizhani so mirni, sakaj oni bodo otrozi boshji imenovani.
8. Svelizhani so, katéri sa pravize volo preganjanje terpijo, sakaj njih je nebéshko kraljéstvo.

Pr. Katére so dobre déla kristjana?

Odg. Dobre déla kristjana so djanja, katére so Bogu dopadlive, ino sa kristjana, katéri nje stori, saflushiozhe.

Pr. Katére so naj imenitnéjshe dobre déla?

Odg. Naj imenitnéjshe dobre déla so: Moliti, postiti se, almoshno dajati.

Pr. Katére so teléjne déla milosti?

Odg. Teléjne déla milosti so naflédne sedmére:

1. Lazhne nasititi. 2. Shejne napojiti.
3. Popótnike prejémati. 4. Nage oblézhi. 5. Bolnike obiskati. 6. Jetnike réshiti. 7. Mertve pokopati.

Pr. Katére so duhovne déla milosti?

Odg. Duhovne déla milosti so té sedmére:

1. Greshnike svariti. 2. Nevédne podvuzhíti. 3. Dvojiozhim prav svetovati. 4. Shalostne potroshtati. 5. Kri vizo volno terpéti. 6. Tém, katéri nas

rasshalijo, is serza odpustiti. 7. Sa shive ino mertve Boga profiti.

Pr. Katéri fo evangeljski svéti?

Odg. Evangeljski svéti fo:

1. Radovolno vboshtvo. 2. Vezhna zhi-stoft. 3. Popolnoma pokorfina pod duhovnim poglavarjam.

Perstavik.

Od shtirih poslédnih rezhi.

Pr. Katére fo shtiri poslédne rezhi?

Odg. Shtiri poslédne rezhi fo: smert, sodba, pekel ino nebefa.

Pr. Kaj je smert?

Odg. Smert je lozhenje dushe od trupla.

Pr. Ali more vsak zhlovek vrraréti?

Odg. Vsak zhlovek more vmréti.

Pr. Od zhéfa pride, de vsak zhlovek vmréti more?

Odg. De vsak zhlovek vmréti more, pride od gréha, katériga je Adam v' paradi-shi storil. Ako bi Adam ne bil grefhil, bi bili mi tudi na telési nevmerjózhi ostali. Smert je shtrajfinga gréha.

Pr. Kaj je od sodbe véditi?

Odg. Od sodbe je véditi, de bo Jesus dushe vsakiga zhlovéka hitro po smerti posé-bej, na konez svetá pak vse ljudi vkup s' dushe ino teléfam sodil.

Pr. Kam bo dušha v' posébní sodbi oblo-
jena?

Odg. Dušha bo v' posébní sodbi ali v' vize,
ali v' pekel oblojena, ali v' nebéša vséta.

Pr. Kaj so vize?

Odg. Vize so kraj, kjer dušhe zbašne šhtraj-
finge sa gréhe terpíjo, katérah se v' shi-
vlénji niso spokoríle.

Pr. Katére dušhe pridejo v' vize?

Odg. Tístih dušhe pridejo v' vize, katéri,
zhe glih so v' gnadi boshji vmerli, vun-
der sa volo njáh v' shivlenji storjenih
gréhov boshji pravizi niso sadošti storili.

Pr. Kaj je pekel?

Odg. Pekel je kraj, kjer bodo pogubljeni
vezhno martrani.

Pr. Kdo pride v' pekel?

Odg. Tísti pride v' pekel, katéri v' smertnim
gréhi vmerje.

Pr. Kaj so nebéša?

Odg. Nebéša so naj srezhnéjšhi prebivalíšhe
svetnikov, kjer se Bog svojim svestim
flushebnikam od oblizhja do oblizhja
kashe, ino sebe samiga njim sa njih
preveliko plazhilo dá.

Pr. Kdo pride v' nebéša?

Odg. Tísti pride v' nebéša, katéri je v' gna-
di boshji vmerl, ino tísti, katéri je stor-
jene gréhe ali v' tém ali v' drugim shi-
vlénju spokoril.

§. 1.

(Pervi tjéden.)

V' zhému véra sploh obstojí. Konez ino hafek rasodéte vére.

Pr. V' zhému obstojí véra sploh?

Odg. Véra sploh obstojí v' snanju, kakor tudi v' vishi, Boga zhaštiti ino moliti.

Pr. Kaj je konez rasodéte vére?

Odg. Konez rasodéte vére je zhašt boshja.

Pr. Katéri hafek imajo ljudjé od rasodéte vére?

Odg. Hafek, katériga ljudjé od rasodéte vére imajo, je njih vezhna ino zhasna frezha.

Pr. Kaj vé vsak kristjan od hafka rasodéte vére?

Odg. Vsak kristjan vé, de pravovérni fkos rasodéto véro vezhno svelizhanje doséshejo, ino de ona poséбно k' tému flushi.

Pr. Kaj ne vé vsaki od hafka rasodéte vére?

Odg. Vsaki ne vé, kako véra tudi nasho zhasno frezho povsdigne.

Pr. Katéri navuk rasodéte vére nas s' nashim stanom sadovolne stori?

Odg. Savupanja poln navuk od previdnosti, s' katéroj Bog svét, ino vse sгодbe na

fvéti visha, naf s' nafhim stanom, naj je, kakšhen je, sadovolne stori.

Pr. Ali boshje sapovedi hafnejo zhloveshki foséshini?

Odg. Boshje sapovedi zhloveshki foséshini hafnejo, kér njé zhašno frezho povishajo.

Pr. S' zhém se sploh frezha zhloveshke foséshine povisha?

Odg. Sploh se frezha zhloveshke foséshine povisha fkos pokorshino.

Pr. Komu shterta boshja sapoved sapové pokornim biti?

Odg. Shterta boshja sapoved sapové ne le otrokam proti svojim starsham, ampak tudi podloshnim proti svojim oblastnikam, pokornim biti.

Pr. K' zhému so oblastniki postavleni?

Odg. Oblastniki so postavleni, sa frezho zhloveshkih tovarshtev fkerbeti ino jo varvati; téga pa ne morejo storiti, ako podloshni niso pokorni.

Pr. Kako boshje sapovedi frezho vsakiga zhlovéka posébej povishajo?

Odg. Boshje sapovedi frezho vsakiga zhloveka posébej povishajo, kér nam vse tisto v' varnosti ohranijo, kar k' zhasni frezhi ali flishi, ali se k' njéj shtéje.

Pr. Kako péta sapoved nasho frezho obvarje?

Odg. Péta sapoved obvarje nasho shivljenje, ker prepové vbijati.

Pr. Kako shesta sapoved frezho vsakiga zhlo-veka obvarje?

Odg. Shesta sapoved obvarje sakonske pred nesvestoboj, obdershi vsakiga zhloveka per sdravju, kakor tudi dusno ino telo per mozhi; katero nezhiste djanja oflabijo.

Pr. Kaj nam obvarje sedma ino osma sapoved?

Odg. Sedma sapoved nam obvarje nasho premoshenje, osma nasho zhaft; ker sedma krafi, osma pa krivo prizho soper svojiga blishniga govoriti prepove.

Pr. Kaj zhlovéku hafne devéta ino deséta sapoved?

Odg. Devéta ino deséta sapoved vstavla nashe shelje, katere so sazhétek mnogih nefrezh.

§. II.

Odkod zhlovek vezhidél snanje rasodéte vére sadobi. Kratek sapopadik katehisma.

Pr. Odkod sadobi zhlovek vézhidél najprej snanje rasodéte vére?

Odg. Snanje rasodete vére zhlovek najprej is katehisma sadobi.

Pr. Kaj naf katehisem vuzhi?

Odg. Katehisem naf vuzhi:

1. To, kar katolski kristjan verovati,
2. To, kar storiti more, de bo svelizhan.

Pr. Kako imenujemo to, kar katolfski kristjan vervati more?

Odg. Kar katolfski kristjan vervati more, imenujemo vérne navuke.

Pr. Kaj so véрни navuki?

Odg. Véрни navuki so navuki, katére sa refnizo dershati moremo, zhe hozhemo svelizhani biti.

Pr. Kako imenujemo navuke od téga, kar zhlovek storiti more, de bo svelizhan?

Odg. Navuke od téga, kar zhlovek storiti more, de bo svelizhan, imenujemo djanjske navuke.

Pr. Kaj sapopadejo djanjski navuki?

Odg. Djanjski navuki sapopadejo postave sa nafhe djanja, katéриh ne le védití, ampak nje tudi storiti moremo.

1. Véрни navuki.

Pr. Kdé so naj imenitnéjsi véрни navuki vkup?

Odg. Naj imenitnéjsi véрни navuki so vkup v' apostolfski véri.

Pr. Kdé v' katehismi, rasvun apostolfske vére, fhe vezh véрnih navukov najdemo?

Odg. Tudi v' drugih postavah katehisma fhe vezh véрnih navukov najdemo.

Pr. Pod katérimi rasdélki naj imenitnejši véрни navuki sapopadeni biti snajo?

Odg. Naj imenitnéjsi véрни navuki snajo pod prihodnimi rasdélki sapopadeni biti:

1. Boshje bitje, njegove lastnosti, ino tiste dolshnosti, katére nam néke boshje lastnosti naloshijo.

2. Poglavitén navuk rasodéte vére od tréh boshjih pershon.

3. Od Kristusa isrozhene pomozhi sa nasho svelizhanje.

a. Boshjo bitje; njegove lastnosti; dolshnosti, katere nam boshje lastnosti naloshijo.

Pr. Kaj more kristjan od Boga véditi?

Odg. Kristjan more véditi, de je en Bog, de je sam od sebe naj popolnoméjsho bitje.

Pr. Kaj smo dolshni; kér je Bog naj popolnoméjsho bitje?

Odg. Kér je Bog naj popolnoméjsho bitje, smo dolshni, njega zhashtíti ino ljubiti.

Pr. Kaj s he vezh kristjan od Boga véditi more?

Odg. Kristjan tudi véditi more, de je Bog stvarnik, obdershavz ino vishar vséh rezhí.

Pr. Kakshen je Bog proti nam?

Odg. Bog je proti nam vsigadobrotliv: dobro plazhuje, ino je proti sgrivanim gresnikam vmilen.

Pr. Kaj zhlovek storiti more, kér je en Bog, ino kér je proti nam vsigadobrotliv?

Odg. Ní sadoosti, de zhlovek Bogá le sposna, njega zhres vse ljubi, ino njegovi volji pokoren je; on se ga tudi bati, ino pokoro storiti more, zhe je gresnil.

Pr. Sakaj more zhlovek se Boga s he dalje bati?

Odg. Zhlovek se Boga s'he dalje bati more, k'er je Bog vsegavedejozh, sato vse vé; k'er kakor naj svetéjshi hudo sovrashi, ino kakor naj pravizhnejshi poshtrajfa.

(*Drugi tjéden.*)

b. Poglaviten navuk od tréh boshjih pershón.

Pr. Kaj naf boshja rasodéta véra vuzhí od Boga?

Odg. Boshja rasodéta véra naf vuzhí, de so tri boshje pershone ene nature ino eniga bitja, Ozha, Sin ino sveti Duh.

Pr. Kaj naf boshja rasodéta véra vuzhí od Boga Ozhéta posebej?

Odg. Boshja rasodéta véra naf vuzhí posebej, de je Bog Ozha vse stvaril.

Pr. Kaj naf boshja rasodéta véra vuzhí od druge boshje pershone?

Odg. Boshja rasodéta véra naf vuzhí, de je druga boshja pershona zhlovek postala.

Pr. Sakaj je druga boshja pershona zhlovek postala?

Odg. Druga boshja pershona je zhlovek postala, de bi sa nafhe gréhe sadoosti stotila, naf skos svojo terplénje ino smert s' nebeshkim ozhétam spravila, ino od vezhniga pogublénja odréshila.

Pr. Kaj naf je druga boshja pershona vuzhíla?

Odg. Druga boshja pershona naf je zhednosti vuzhíla, ino sglede sa posledovanje dala.

Pr. Kaj naf rasodéta véra vuzhí od svetiga Duha?

Odg. Rasodéta véra naſ vuzhí, de naſ Bog ſveti Duh v' ſvetimu kerſtu, ino ſkos vréden vſhitek drugih ſvetih Sakramentov poſvetí, ali poſvezhenje v' naſ pomnoſhí.

c. Od Kristuſa iſrozhene pomozhi ſa naſho iſvelizhanje.

Pr. Kaj je Jeſuf k' naſhimu iſvelizhanju iſrozhil?

Odg. Kristuſ je derſhanje boſhjih ſapovedi, molitvo ino ſvete Sakramente ſa pomozbi k' naſhimu ſvelizhanju iſrozhil.

Pr. Kaj naſ je Kristuſ vuzbil?

Odg. Kristuſ naſ je kerſhanſko pravizo vuzhil.

Pr. Kako naſ je Kristuſ kerſhanſko pravizo vuzhil?

Odg. Kristuſ naſ je kerſhanſko pravizo vuzbil, de je naſ od hudiga odvrazhal, ino k' dobrimu ali k' zhednoſti budíl.

Pr. Kaj je Kristuſ vſtanovil?

Odg. Kristuſ je zirkvo, vidno sbiralifhe ſvojih vérnih, vſtanovil.

Pr. Kdo more vud zirkve Kristuſove biti?

Odg. Vſi tiſti morejo vudi zirkve Kristuſove biti, kaſteri hozhejo ſvelizhani biti.

Pr. Koga nam je Kristuſ poſlal?

Odg. Kristuſ je ſvetiga Duha poſlal, kaſteri naſ vſo reſnizo vuzhí.

Pr. Kaj je Kristuſ obljudil?

Odg. Kristuſ je obljudil per ſvojih oſtati, noter do konza ſvetá.

Pr. Kaj je zirkva?

Odg. Zirkva je steber ino terdnost refnize.

Pr. Kakšno oblast imá zirkva?

Odg. Zirkva imá oblast, v' prepirih zhres vérne ino djanjske navuke soditi.

Pr. Koga ima zirkva sa poglavarja?

Odg. Zirkva ima Jesusa Kristusa sa nevidniga, ino rimfskiga Papesha sa vidniga poglavarja.

d. Od stana zhlovekov.

Pr. Kako sta perva zhlovéka stvarjena bila?

Odg. Perva zhloveka sta od Boga pravizhna ino po njegovi podobi stvarjena bila.

Pr. Po zhém sta se perva zhlovéka pohujfhala?

Odg. Perva zhloveka sta se po radovolnim prelomljenji boshje sapovedi pohujfhala.

Pr. Kako sta se perva zhlovéka pohujfhala?

Odg. Perva zhlovéka sta se od dobriga odvernila, ino k' hudimu nagnjena postala.

Pr. Kakšno shkodo nam je gréh pervih zhlovekov prinesel?

Odg. Greh pervih zhlovekov nam je sgubo svelizhanske gnade ino nagnjenje k' hudimu prinesel.

Pr. Kako se zhloveki v' oglédi na Boga na svét narodijo?

Odg. Zhloveki se v' oglédi na Boga kak otrozi jése na svét narodijo.

Pr. Kaj mi skos keršt postanemo?

Odg. Mi fkos kerst postanemo otrozi ino prijateli boshji, vudi zirkve Jesufa Kristufa.

Pr. Od zhéfa bomo fkos kerst ozhišheni?

Odg. Skos kerst bomo od poérbaniga gréha ozhišheni.

Pr. Od zhéfa bomo fkos Sakrament pokore refheni?

Odg. Skos Sakrament pokore bomo od vezhnih fhtrajfing, ino od dolga tistih smertnih gréhov résheni, katére smo po kerstu storili.

Pr. Ali smo dolshni, zhe so nam gréhi odpufheni, fhe zhasne fhtrajfinge terpéti?

Odg. Mi smo dolshni, zhe so nam gréhi odpufheni, zhasne fhtrajfinge terpéti.

Pr. Katére so fhtrajfinge poérbaniga gréha?

Odg. Shtrajfinge poérbaniga gréha so mnogotére nadloge ino slabosti teléfa ino dushe, poséбно pa smert.

Pr. Kaj je smert?

Odg. Smert je lozhenje dushe od trupla?

Pr. Kaj je dusha zhlovéka?

Odg. Dusha zhlovéka je zhisti duh, tisto bitje, katéro v' nas misli ino hozhe.

Pr. Kako dolgo bo dusha shivéla?

Odg. Dusha zhlovéka je nevmerjozha; bo smiram ino vezhno shivéla.

Pr. Kaj se bo s' dushoj zhlovéka po smerti sgodilo?

Odg. Dusha zhlovéka bo po tém, kar je zhlovek dobriga ali hudiga storil, po smerti sato poplazhana ali poshtrajfana.

Pr. Kaj se bo enkrat s' teléfami mertvih sgodilo?

Odg. Teléfa mertvih bodo na konzú sveté od mertvih vstale; vřako telo bo s' svojoj duřhoj řklenjeno.

Pr. Kaj se bo po vřtájenju mertvih sgodilo?

Odg. Ljudjé bodo po vřtájenju od Ľesusa Kristusa řojeni, ino njih trupla vezbniga raja v' nebéřih, ali vezbniga terplenja v' peklú deléřhne.

(*Tréřji tředén.*)

2. *Djanjski navuki.*

Pr. Kako nař vuzhijo kerřhanřki djanjski navuki djanja ravnati?

Odg. Kerřhanřki djanjski navuki nař vuzhijo djanja tako ravnati, de řo Bogu dopadlive.

a. *Od dolřhnořti.*

Pr. Kaj řo dolřhnořti?

Odg. Dolřhnořti řo djanja, katére řmo řtoriti dolřhni.

Pr. Kdé je řplořhen navuk od nařbih dolřhnořt řapopaden?

Odg. Šplořhen navuk od nařbih dolřhnořt je v' deřét řapovedih bořbjih řapopaden.

Pr. Kdé řhe ře nekatére pořéřbne dolřhnořti v' Katehismi najdejo?

Odg. Nekatére pořéřbne dolřhnořti ře najdejo tudi v' pořtavah od kerřhanřkiga vupańja, od řvetih Šakramentov, ino pořéřbno

v' postavi od keršhanfke pravize, ine bodo v' téh postavah katehizma rasloshene.

Pr. Kako mnogotére dolshnosti raspostaviti ino rasedéiti snamo?

Odg. Mnogotére dolshnosti na to visho raspostaviti ino rasedéiti snamo: mnogotére dolshnosti so, namrezh proti Bogu, proti sam sebi, proti blishnimu.

Pr. Kdo je dolshnosti proti Bogu, proti sam sebi ino proti blishnimu ispolniti dolshen?

Odg. Vsaki zhlovek je té dolshnosti ispolniti dolshen; nikdo bi ne smél v' njih nevéden biti.

b. Poglavitna postava keršhanfkgiga djanjfgkiga navuka.

Pr. Katéra je poglavitna postava keršhanfkgiga djanjfgkiga navuka?

Odg. Poglavitna postava keršhanfkgiga djanjfgkiga navuka je: Stori is ljubésni proti Bogu vse, kar je njegovim popolnostim, ino v' téh vstanovlenim dolshnostim, ino kar je njegovi rasodéti véri permérjeno; stori, kar navuk Jesusa Kristusa sapové, kar tvojo lastno, pa pravo dobro, ino frezho tvojih blishnih povisha. Opušti, kar je tému naproti. Ljubi blishniga kakor sam sebe; bodi zhednosten.

c. Kaj zhednost je.

Pr. Od kakfhne zhednosti v' navuki boshje vére govorimo?

Odg. V' navuki boshje vére famo od kerfhanfke zhednosti govorímo.

Pr. Kako nash katehisem kerfhanfko zhednost popishe?

Odg. Kerfhanfko zhednost nash katehisem tako popishe: kerfhanfka zhednost sploh je dar, katériga Bog s' posvezhujozhoj gnadoj v' dušho vlije.

Pr. Sakaj bo kerfhanfka zhednost od Boga v' zhloveka vlíta?

Odg. Kerfhanfka zhednost bo od Boga v' zhloveka vlíta, de bo volja zhlovefhka takih dél samoshna ino obudna, katére so postavam Jesusa Kristusa permérjene, ino vezhniga shivlenja vrédne.

Pr. Je li vezh kakor ena zhednost?

Odg. Prav ino sploh govoriti je le ena zhednost.

Pr. V' zhém obstojí zhednost?

Odg. Zhednost obstojí v' terdni volji, bres isvsetja po sapovedih boshjih, po postavah Jesusa Kristusa ino njegove zirkve, kakor tudi po svoji vesti djati. Is té pòglavitne zhednosti svírajo mnogotére posébné zhednosti.

Pr. Od zhéfa imajo mnogotére posébné zhednosti svoje iména?

Odg. Mnogotére posébné zhednosti imajo svoje iména od svojih mnogotérah konzov, ino so ali boshje ali djanjfske; ino tudi od svojih mnogotérah predféb.

d. Kaj brumnost ali poboshnost je.

Pr. Kdo se brumen ali poboshen imenuje?

Odg. Ljudjé, katéri so savolo Bogá zhednostni, se imenujejo brumni ali poboshni.

Pr. V' zhém ne obstojí brumnost?

Odg. Brumnost ali poboshnost ne obstoji v' svojovolni, posébní ino spazheni vishi shivéti.

Pr. V' zhém obstojí brumnost?

Odg. Brumnost obstojí v' stanovitnim persadévanju storiti, kar je Bogu dopadljivo; tedaj tudi v' dopernafhanji takih dél savolo Bogá, katére frezho zhlovéshkih soféshin povíshajo.

Pr. Kaj je od vshítka polvetnih rezhi v' oglédi na poboshnost sapomniti.

Odg. Vshítek polvetnih rezhi poboshnosti ní naproti; ona samo prepové, nje gréshno vshivati.

§. III.

(*Shterti tjéden.*)

Kako se véra v' djanji fkashe.

1. *Kdo véro imá.*

Pr. Katéri zhlovek fkashe, de véro imá?

Odg. Tisti zhlovek v' djanji fkashe, de véro imá, katéri poshtovanje proti Bogu ino boshjim rezhém imá; katéri v' svojimu djanju ino opushanju Bogá pred ozhmí imá.

Pr. Po zhém se zhlovek, katéri véro imá, ravnati more?

Odg. Zhlovek, katéri véro imá, more perpravlen ino priden biti, se po boshji volji ravnati.

Pr. Kako je zhlovek, katéri véro imá, Bogá moliti ino zhaštiti dolshen?

Odg. Zhlovek, katéri véro imá, je dolshen Bogá tako moliti ino zhaštiti, kako Bog moljen ino zhefhén biti hozhe.

Pr. Kako zhlovek véro fkasati more?

Odg. Zhlovek more véro snotrej ino svunaj fkasati.

2. *Kako se véra snotraj v' djanji fkashe.*

Pr. Kako zhlovek véro snotraj fkashe?

Odg. Snotraj zhlovek véro fkashe, kadar boshjimu rasodénju nepomudeno dopadenje dá, fklepam zirkve se pokorno podvershe, na Bogá vupa ino se sanese, njega ljubi.

Pr. Kako zhlovek fhe dalej véro snotraj fkashe?

Odg. Zhlovek fhe dalej véro snotraj fkashe, kadar svoje misli k' Bogu povsdigne, ino sa njegovo gnado profi, ino s' njoj svešto déla.

Pr. K' zhému tisti, katéri véro imá, perpravlen biti more?

Odg. Tisti, katéri véro imá, more perpravlen biti, Bogu flushiti, ino si more terdno naprejšvseti, njegovi naj svetéjšhi volji se podvrézhi, ino jo svešto spolniti.

3. *Kako se véra svunaj v' djanji fkashe.*

Pr. Kako zhlovek véro svunaj fkashe?

Odg. Svunaj zhlovek véro fkashe fkos refnizhno spolnenje boshjih sapovedi, ino zirkvénih sapovedi, fkos ozhitno molitvo, ino fkos opravlanje flushbe boshje.

Pr. V' zhém obstoji poglaviten dél svunajne vére per pravovérnih?

Odg. Poglaviten dél svunajne vére per pravovérnih obstoji v' ofru svete meške ino v' vrédnimu vshitku svetih Sakramentov.

Pr. S' zhém kristjan kerfhanfki navuk rasfhírati more?

Odg. Kristjan more fkos poslušhanje boshje beséde, ino fkos branje brumnih bukviz kerfhanfki navuk rasfhírati.

Pr. Sakaj je kristjan dolshen, boshjo besédo poslušhati ino brumne bukvice brati?

Odg. Kristjan je dolshen, boshjo besédo poslušhati, ino brumne bukvice brati, de se k' dobrimu budí, ino navuzheniga ne posabi.

Opomini.

1. *Savolo slushebnikov vére ino dushnih pastirjov.*

Pr. Sakaj more kristjan slushebnike vére ino poséбно dushne pastírje zhasúti?

Odg. Slushebnike vére, ino poséбно dushne pastirje more kristjan kakor delívze svetih Sakramentov, kakor profhniko per Bogu, kakor vuzheníke naj imenitnejshih ino naj potrebnéjshih refniz visoko zhasúti.

Pr. Kaj so kristjani dolshni savoljo mnogotérih fhég v' zirkvi, ino boshjih opravíl?

Odg. Kristjani so dolshni, fhége v' zirkvi ino boshje opravila, katére je ona poterdila, v' zhafti iméti, ino jih ne sanizhovati.

2. *V' zhém reznizhna poboshnost obstoji.*

Pr. V' zhém ne smémo poboshnosti ifkati?

Odg. Poboshnosti ne smémo ifkati v' rezhéh, katére si kdo sam isvoli, ali katére so soper ljubésen blishniga, ali naf od spolnenja nashih dolshnosti sadershujejo.

Pr. V' zhém obstoji prava poboshnost?

Odg. Prava poboshnost, s' katéroj déla nafhe vére morejo opravlene biti, obstoji polébnó v' spravljeni nashih misli pred Bogam, bres radovolniga rasmishljenja, kakor tudi v' sedínenji nashiga ferza ino nashiga poshelénja s' Bogam.

Na strani 39 v' 2. redi od sgorej namesto sapovédano bèri prepovédano.

